2020 йил 25 январдан чиқа бошлаган

Миллий тикланишдан — миллий юксалиш сари

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Ижтимоий-сиёсий газета

№ 47 (1646), 2026 йил 11 март, чоршанба

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ УЧУН МУҲАНДИС КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШДА ЯНГИЧА ЁНДАШУВ

Президент Шавкат Мирзиёев 10 март куни қишлоқ ва сув хўжалиги учун муҳандис кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш юзасидан таклифлар тақдимоти билан танишди.

Кўп соҳаларда илм реал ҳаётдан узоқлашиб кетгани, қишлоқ ва сув хўжалигида ҳам айрим йирик лойиҳаларни амалга оширишда илмий асослаш ва экспертизага етарлича эътибор қаратилмаётгани, олимлар ҳамда тадқиқотчиларнинг салоҳиятидан тўлиқ фойдаланилмаётгани қайд этилди. Натижада баъзи лойиҳалар кутилган самарани бермаётгани таъкидланди.

Ҳозирги кунда “Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти” миллий тадқиқот университетида 11 мингдан ортиқ талаба таҳсил олмоқда, 7 та факультет, 37 та кафедра ва 38 та таълим йўналиши фаолият юритмоқда. Битирувчиларнинг бандлик даражаси 93 фоизни ташкил этади. Университетда хорижлик талабалар ва профессор-ўқитувчиларнинг сони ҳам изчил ошиб бормоқда.

Шу билан бирга, муҳандис кадрларни тайёрлашда назария ва амалиёт уйғунлигини таъминлаш мақсадида дуал таълим тизимини кенг жорий этиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Таклиф этилган янги тизимга кўра, талабалар 4 кун назарий билим олади, 2 кун ишлаб чиқариш корхоналарида ҳақ тўланадиган амалиёт ўтайди. Жумладан, сув хўжалиги йўналишида сувни тежаш ва суғоришни самарали ташкил этиш, гидротехника ҳамда гидроэнергетика соҳасида каналларни бетонлаш, смета тузиш ва кичик гидроэлектр станциялар қурилишида иштирок этиш, қишлоқ хўжалигини механизациялаш йўналишида техникаларни тайёрлаш ва ҳосилни йиғиштириш ишларида қатнашиш имконияти яратилади.

Мамлакатимиз сув ресурсларининг катта қисми трансчегаравий манбаларга боғлиқлиги кўрсатиб ўтилди. Шу боис, сув ресурслари соҳасида дипломат кадрларни тайёрлаш муҳим стратегик вазифалардан бири экани таъкидланди.

Университетда ташкил этилган “Халқаро сув дипломатияси” магистратура дастурини кенгайтириш ва давлат гранти асосидаги қабул ўринларини кўпайтириш таклифи маъқулланди. Бу дастур орқали қўшни давлатлар учун юқори малакали мутахассислар тайёрлаш кўзда тутилган.

Тақдимотда университетнинг илмий-инновацион салоҳиятини кучайтиришга қаратилган янги ташаббуслар ҳам маълум қилинди. Хусусан, дронлардан фойдаланиб, экин майдонларини мониторинг қилиш, ҳосилдорликни прогнозлаштириш, зараркунандаларга қарши курашиш каби хизматларни, космик мониторинг маълумотлари асосида илмий тавсиялар ишлаб чиқишни йўлга қўйиш режалаштирилган.

Шу мақсадда университетда дронларни бошқаришга ўқитиш курслари жорий этилади, космик тадқиқотлар ва сунъий йўлдошлар лабораторияси, комплекс илмий-тадқиқот лабораториялари ташкил этилади.

Бундан ташқари, университетда рақамли бошқарув ва KPI тизимларини жорий этиш, таълимнинг узлуксиз “мактаб — техникум — университет — ишлаб чиқариш” занжири асосида кадрлар тайёрлаш тизимини шакллантириш бўйича режалар ҳам маълум қилинди.

Тақдимот якунида давлатимиз раҳбари қишлоқ ва сув хўжалиги соҳалари учун муҳандис кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, илм-фан ва амалиёт уйғунлигини таъминлаш ҳамда илғор технологияларни кенг жорий этиш бўйича мутасаддиларга тегишли кўрсатмалар берди.

ЎзА

НЕФТЬ-ГАЗ СОҲАСИДАГИ ИШЛАР САМАРАДОРЛИГИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёевга нефть ва газ соҳасида белгиланган вазифалар ижросининг ҳолати юзасидан ҳисобот берилди.

Маълумки, жорий йилнинг 30 январь куни “Ўзбекнефтгаз” акциядорлик жамияти фаолияти самарадорлигини ошириш, углеводород захираларини кенгайтириш ва тармоқни замонавий технологиялар асосида ривожлантириш бўйича устувор вазифалар белгиланганди. 23 февраль куни эса ушбу топшириқларнинг дастлабки ижроси кўриб чиқилиб, қатор қўшимча топшириқлар берилган эди.

Бу галги тақдимотда мазкур чора-тадбирларни амалга ошириш жараёни яна бир бор таҳлил қилинди.

Нефть ва газ соҳасида геология-қидирув ишларини кенгайтириш, янги конларни аниқлаш, мавжуд қудуқлар самарадорлигини ошириш ва қазиб чиқариш ҳажмини барқарорлаштиришга алоҳида тўхталиб ўтилди.

Бу борада соҳа раҳбарларининг жорий йил бошидан 3D сейсмик қидирув ишлари 471 квадрат километр ҳажмда амалга оширилгани, 11 та янги қудуқ ишга туширилгани, 20 та қудуқда таъмирлаш ишлари бажарилгани ва 5 та технологик тадбир амалга оширилгани тўғрисидаги маълумоти кўриб чиқилди.

Шу билан бирга, соҳада операцион самарадорликни ошириш, корхоналарнинг харажатларини мақбуллаштириш ва молиявий барқарорлигини мустаҳкамлаш бўйича ишларга алоҳида эътибор қаратилди.

Давлатимиз раҳбари белгиланган вазифалар ва режалаштирилган чора-тадбирлар ижросини аниқ ҳисоб-китоб ва қатъий интизом асосида таъминлашни давом эттириш юзасидан мутасаддиларга топшириқлар берди.

ЎзА

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИНИ ҲАР ТОМОНЛАМА РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев Қашқадарё вилоятида ислоҳотлар натижадорлиги ҳамда келгусида амалга оширилиши лозим бўлган устувор вазифалар юзасидан йиғилиш ўтказди.

Қашқадарё ўзининг катта ҳудуди, бой табиий ресурслари, ривожланган саноати, меҳнаткаш ва тадбиркор халқи билан улкан салоҳиятга эга экани таъкидланди.

Ўтган йили ялпи ҳудудий маҳсулотда 6,8 фоиз, саноатда 7,2 фоиз, хизматлар соҳасида 13,6 фоиз, қишлоқ хўжалигида 4,3 фоизлик ўсиш қайд этилди. 2017-2025 йилларда аҳоли жон бошига ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 3,2 баробар ўсиб, 26,9 миллион сўмга етди. Ишсизлик ва камбағаллик даражаси тегишли равишда 4,9 ва 6,5 фоизгача тушди.

2026 йилда иқтисодиёт тармоқларида янги лойиҳаларни амалга ошириш ҳисобидан саноатда 8,6 фоизлик ўсишни таъминлаш, 3,5 миллиард доллар инвестиция ҳисобига 727 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилиш режалаштирилгани қайд этилди. Натижада вилоят иқтисодиёти 8,2 фоизга, хизматлар 15,9 фоизга, қурилиш 13,2 фоизга, қишлоқ хўжалиги 5,8 фоизга ўсиши кутилмоқда.

Саноатда 1,7 миллиард долларлик 195 та лойиҳани ишга тушириш, ишлаб чиқариш қувватларини кенгайтириш ҳамда микросаноат марказлари ташкил этиш орқали тармоқларда юқори ўсиш суръатларини таъминлаш зарурлиги қайд этилди.

Вилоятда қатор йирик саноат лойиҳаларини амалга ошириш режалари ҳақида ахборот берилди. Жумладан, мато, кийим-кечак ва гигиеник воситалар, қишлоқ хўжалиги техникаси ва ускуналари, электр автомобиллари учун қувватлаш станциялари, фиброцементли панеллар ва девор плиталарини ишлаб чиқариш қувватларини ташкил этиш кўзда тутилган.

Шунингдек, Муборак махсус инновацион саноат зонаси ва Қарши яшил технологиялар саноат зонасини ташкил этиб, 2026-2027 йилларда уларда 1,1 миллиард доллардан зиёд бўлган 36 та лойиҳани амалга ошириш ва 6 мингга яқин янги иш ўрни яратиш режалаштирилган.

Янги ёндашувлар асосида маҳаллаларни чуқур ва ўрта ихтисослаштириш, имтиёзли кредит ва субсидиялар ажратиш ҳисобига камбағалликни қисқартириш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Хусусан, маҳаллаларда 820 миллиард сўмлик кредитлар, 52,3 миллиард сўмлик ссуда ва субсидиялар ажратиш, ўзини ўзи банд қилганларни қўллаб-қувватлаш орқали 48 мингта тадбиркорлик субъекти ташкил этилади, 31 мингта микролойиҳа амалга оширилади.

Натижада 2026 йил якунига қадар ишсизликни 3,2 фоизга, камбағалликни 3 фоизга туширишга, бунда Ғузор, Қамаши, Кўкдала, Миришкор, Шаҳрисабз ва Яккабоғ туманларини камбағаллик ҳамда ишсизликдан холи ҳудудга айлантириш мақсад қилинган.

Дунёда гўшт нархлари ошиб бораётган ҳозирги шароитда вилоятда чорвачилик ва озуқа базасини мустаҳкамлаш, яйлов ерларидан унумли фойдаланиш бўйича янги тизим жорий этилаётгани таъкидланди.

Бунда 2030 йилгача 200 минг гектар, шу жумладан, 2026 йилда 15 минг гектар ерни ўзлаштириш, инфратузилма билан таъминлаш орқали озуқа экинлари, картошка, сабзавот, дуккакли ва мойли ўсимликлар етиштириш ҳажмларини ошириш вазифаси қўйилди.

Жорий йилда ғалла ҳосилдорлигини ўртача 84,8 центнерга, пахта ҳосилдорлигини 47,5 центнерга, картошка ҳосилдорлигини 175 центнергача ошириш режалаштирилган. Шунингдек, 48 та ғалла комбайни, 272 та чигит экиш сеялкасини харид қилиш, сув тежовчи технологиялар ва замонавий агротехнологияларни жорий этиш ҳисобига қишлоқ хўжалигида даромадни 20-35 фоизга ошириш имкони мавжудлиги кўрсатилди.

Сув таъминоти Қашқадарё учун энг оғир масалалардан экани қайд этилди.

Экинларнинг катта қисми насос орқали суғорилиши шароитида 2026 йилда 320 километр магистрал ва 3,3 минг километр ички каналларни бетонлаш, 70,6 минг гектарда сув тежовчи технологияларни жорий этиш, 27,4 минг гектарда лазерли текислаш ишларини амалга ошириш ҳамда 16 та насос станциясини модернизация қилиш вазифалари белгиланди. Бу орқали 800 миллион куб метргача сув иқтисод қилиниши кутилмоқда.

Ичимлик суви таъминотини яхшилаш мақсадида Ҳисорак сув омборидан Қарши шаҳрига сув тортиш лойиҳаси ишлаб чиқилаётгани маълум қилинди. Ушбу лойиҳа доирасида 16 та ичимлик суви иншооти ва 416 километр тармоқ қурилади. Қарши ва Шаҳрисабз шаҳарлари, Деҳқонобод ва Қамаши туманларидаги канализация тармоқлари реконструкция қилинади.

Туризм салоҳиятини тўлиқ ишга солиш бўйича йилига 1 миллион сайёҳни жалб қилаётган Мираки шаҳарчаси тажрибаси асосида янги лойиҳаларни қолган туманларда ҳам кенгайтириш зарурлиги таъкидланди.

Қамаши туманида “Майданак” баланд тоғ туризм марказини ташкил этиш, Шаҳрисабз туманида бир вақтнинг ўзида 13 минг саёҳатчига хизмат кўрсатадиган “Ғелон” халқаро умуммавсумий курортини барпо этиш, Яккабоғ тумани Татар қишлоғида туризмни ривожлантириш, Ҳазрати Султон чўққиси ҳудудида трекинг йўналишлари ва чодирли уйлар оромгоҳини ташкил этиш лойиҳалари шулар жумласидан.

Умуман, жорий йилда 45 та меҳмонхона ва меҳмон уйи ташкил этилиб, қўшимча 1130 ўрин яратилиши белгиланди.

Вилоятда йўл, уй-жой ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмасини яхшилаш бўйича ҳам аниқ дастурлар муҳокама қилинди. “Янги Ўзбекистон” қиёфасидаги 2 та туман ва 46 та маҳаллада, шунингдек, оғир тоифадаги 3 та туман ва 108 та маҳаллада ички йўллар, сув таъминоти, суғориш инфратузилмаси ҳамда электр тармоқларини яхшилаш учун жами 864 миллиард сўм маблағ йўналтирилиши белгиланди.

Ижтимоий йўналишда оила ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш, соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантириш бўйича кўрсаткичлар белгиланди. Жумладан, янги давлат ва хусусий боғча, мактаблар ташкил этиш, 120 минг нафар хотин-қизнинг бандлигини таъминлаш, 21,1 минг нафарини касб-ҳунар ва тадбиркорликка ўқитиш, “Аёллар дафтари” орқали 102 минг нафарига ёрдам кўрсатиш чоралари назарда тутилган.

Германия билан ҳамкорликда тартибли меҳнат миграцияси ва касбий тайёргарлик бўйича янги ташаббуслар тақдим этилди. 2026 йилда 3000 нафар, 2027 йилда 5000 нафар ёшни Германияга ишга йўналтириш, уларни ўқитиш учун Қарши шаҳрида Таълим ва технологиялар марказини очиш режалаштирилган.

Йиғилиш якунида давлатимиз раҳбари белгиланган вазифалар ижросини қатъий назоратга олиш, инвестиция ва экспорт кўрсаткичларини таъминлаш, янги иш ўринларини яратиш ҳамда аҳоли турмуш даражасини ошириш бўйича мутасаддиларга аниқ топшириқлар берди.

ЎзА

Дунё тамаддуни — инсониятнинг минг йиллар давомида шаклланган маданий, илмий, ижтимоий ва технологик тараққиётининг яхлит мажмуаси. Ҳар бир давр инсоният тафаккурида бурилиш ясаган, тараққиётнинг янги мезонларини белгилаган. Тарихий ҳақиқат шуки, жаҳон цивилизацияси ривожида қадим Турон алоҳида ўрин тутади. Бизнинг диёр минглаб алломаларни етиштирган, илм-фан, тиббиёт, фалсафа, астрономия, меъморлик ва давлат бошқаруви соҳаларида инсоният тараққиётига беқиёс ҳисса қўшган буюк мутафаккирларни дунёга берган.

БУЮК ИСЛОҲОТЛАР — УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ПОЙДЕВОРИ

ТАРИХИЙ МЕРОС ВА ЗАМОНАВИЙ ТАРАҚҚИЁТ УЙҒУНЛИГИ

Бугун ана шу тарихий мерос замонавий тараққиёт ғояси билан уйғунлашмоқда. Мамлакатимиз етакчиси Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган янги Ўзбекистонни барпо этиш стратегияси нафақат сиёсий-иқтисодий ислоҳотлар дастури, балки **миллий тараққиётнинг янги фалсафаси**дир. Бу билан дунё тамаддунининг ривожланиш нуқтаси яна қадим Туронга — айнан Ўзбекистонга қайтмоқда дейиш мумкин. Чунки давлатимиз раҳбари юритаётган сиёсат марказида инсон қадри, адолат, қонунийлик ва очиқлик тамойиллари турибди. Энг муҳими, ортга қайтмас хусусият касб этган бу ислоҳотлар тизимли, изчил ва узоқ истиқболга қаратилган.

Тарихдан маълумки, давлатлар тараққиётида ҳал қилувчи даврлар бўлади. Уларнинг аҳамияти йиллар ёки рақамлар билан эмас, балки жамият ҳаётида юз берган туб бурилишлар билан ўлчанади. Чинакам етакчининг сиёсий иродаси, ташаббускорлиги ва масъулияти ана шундай даврларни вужудга келтиради. Шу нуқтаи назардан қараганда, Ўзбекистоннинг сўнгги ўн йиллик тараққиётини фақат статистик кўрсаткичлар билан баҳолаш етарли эмас. **Бу — миллий давлатчилик тафаккури янгиланган, фуқаролик жамияти институтлари мустаҳкамланган, иқтисодий эркинлик ва тадбиркорлик муҳити кенгайган, ташқи сиёсатда очиқ ва прагматик йўналиш қарор топган даврдир.**

Давоми 3-бетда

НАВРЎЗ — ҚАДР, АДОЛАТ ВА БАҒРИКЕНГЛИК АЙЁМИ

Баҳорги тенгкунлик, янги зироатчилик йили бошланишини англатувчи Наврўз байрамининг тарихи айрим манбаларга кўра, 25 асрдан ортиқ. У қачон, қандай вужудга келганидан қатъи назар, ҳар томонлама илмий асосланиб, коинот ва табиат қонуниятлари ҳисобга олинган ҳолда яралган. Чунончи, қуёшнинг ҳамал буржига кириши, кундузнинг узая бошлаши, ёруғликнинг кучайиши, табиатнинг жонланиши Наврўз деб қабул қилинган.

Баҳор — фасллар маликаси, келинчаги, сулуви ва гўзали! Оламнинг барча рангларини фақат кўкламда кўрамиз. Табиат уйғониб, гул-чечаклар очилиб, атроф-теварак яшил либосга бурканган бир паллада юртимиз бўйлаб ўзгача шукуҳ кезади. Тинчлик-омонлик ҳукм сураётган ватанимизнинг ҳар гўшасида шарқона йилбоши — Наврўз кенг нишонланади: карнай-сурнай овозлари, шодон яллаю лапарлар, болажонларнинг шўх кулгуси яқин-йироқлардан эшитилиб, кўнгилларга кўклам нашидасини индиради. Шу тариқа халқимизнинг қадимий урф-одатлари, миллий анъаналари қайта жонланади, янгича қиёфа касб этади. Қолаверса, азалий қадриятларимиз келажак авлодлар онгу шуурига сингиб боради.

Давоми 2-бетда

2026 йил 11 март, 47-сон

Наврўзи оламнинг инсонпарварлик моҳияти, унинг бағрикенглик, саховат ва меҳр-оқибат каби азалий қадриятлари аҳамиятини янада юксалтирмоқда.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

Шукуҳ

НАВРЎЗ – ҚАДР, АДОЛАТ ВА БАҒРИКЕНГЛИК АЙЁМИ

Бошланиши 1-бетда

Халқимиз бу кунни нишонлашга азалдан алоҳида тайёргарлик кўради. Ўтган ҳафта давлатимиз раҳбари имзолаган “2026 йилги Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарор ҳам юртдошларимиз орзиқиб кутаётган уйғониш фаслининг асосий шодиёнаси кўтаринки руҳда нишонланишидан дарак беради.

Мамлакатимиздаги улкан ўзгариш ва янгиланишлар жараёнига уйғун ва ҳамоҳанг тарзда юксак савияда ўтказишга ҳар қачонгидан ҳам ўзгача шукуҳда тайёргарликни бошлаб берган ҳужжатга кўра, бу йил баҳор айёми **“Наврўзни улуғлаш — инсонни улуғлашдир!”** деган эзгу ғояга эш тарзда ўтади.

Нима учун тантаналар руҳини белгилашга **“Наврўзни улуғлаш — инсонни улуғлашдир!”** шиори бош ғоя сифатида танланди? Юртимизда инсон қадри, ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, халқимиз фаровонлигини ошириш, жамиятда тинчлик, дўстлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини, ижтимоий адолат тамойилларини мустаҳкамлаш йўлида улкан қадамлар ташланмоқда. Буларнинг барчаси қадимий тарих ва анъаналарга эга шарқона янги йил — Наврўзи оламнинг инсонпарварлик моҳияти, унинг бағрикенглик, саховат ва меҳр-оқибат каби азалий қадриятлари аҳамиятини янада юксалтирмоқда.

Аҳоли манфаатлари ва ижтимоий ҳимоясини таъминлаш, эҳтиёжманд қатламларни қўллаб-қувватлаш, жамиятнинг ҳеч бир аъзосини меҳр ва эътибордан четда қолдирмаслик, шаҳар ва қишлоқларимизни обод қилиш, ер ва сув ресурсларидан, барча табиат неъматларидан оқилона фойдаланиш, жойларда аҳиллик, тотувлик ва ҳамжиҳатликни таъминлаш устувор вазифамизга айланмоқда. Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йилида нишонланадиган бу йилги Наврўз шодиёналари шу боис, янгича руҳ ва мазмун касб этади.

— Халқимиз асрий орзулари ва даврлар синовидан ўтган одамийлик, меҳр-оқибат, хайр-саховат каби фазилатлари, шунингдек, бағрикенглик, аҳиллик, ўзаро ҳурмат сингари миллий қадриятларини ушбу байрам сайилларига сингдириб юборган, — дейди Олмазор туманидаги “Хастимом” маҳалла фуқаролар йиғини раиси, II даражали “Соғлом авлод учун” ордени соҳиби Саноат Яҳёева. — Мустақилликдан кейин қайта туғилган Наврўз ҳам барча қадимий қадриятларимиз қатори кенг нишонланадиган бўлди. Бу байрам юртимизда истиқомат қилаётган турли миллат вакиллари билан биргаликда тантана қилинади. Дунё сиёсий харитаси турли таҳликалардан титраётган бир паллада жонажон Ўзбекистонимизда барча миллат вакиллари томонидан турли тиллардаги куй ва қўшиқларнинг янграши — тинчлик ва осойишталик меваси.

Бугун республикамизда 150 дан зиёд миллий-маданий марказ фаолият кўрсатмоқда. Марказларнинг ташаббуси билан Наврўз сайиллари ташкил этилмоқда. Ҳар бир миллий маданий марказ ўз анъаналари, маросимларини Ўзбекистонда яшовчи бошқа миллат вакилларига яқиндан таништиришга эътибор қаратади. Бадиий жамоалар, ҳаваскорлар ва халқ ардоғидаги санъаткорлар концертлари, миллий таомлар, миллий либослар, ҳунармандлар кўргазмалари намойишлари кишига олам-олам завқ беради. Миллати, тили, дини ва ирқидан қатъи назар, ҳар бир кишининг қалбига янгилик, қувонч олиб киради.

Наврўз хайру саховат ишларига даъват ҳамдир. Шу кунлари ногиронлиги бор юртдошларимизга, бемору ночор кишиларга саховат кўрсатилади, ҳолидан хабар олиниб, имкон даражасида моддий ва маънавий қўллаб-қувватланади. Юртимиз Наврўзи ана шундай эзгуликлар тимсоли. У шунчаки намойиш, байрам эмас, балки одамнинг инсоний туйғуларига қувват бергувчи, уларни яқинлаштиргувчи, жипслаштиргувчи, ягона ватан туйғусини мустаҳкамлагувчи бебаҳо омилдир.

Қарорда сўнгги йилларда янги Ўзбекистонда амалга оширилаётган том маънодаги тарихий ўзгаришларга мос ҳолда маъно-мазмуни тобора чуқурлашиб бораётган Наврўз айёмини барча шаҳар ва қишлоқларимизда, бутун юртимизда умумхалқ сайли сифатида, юксак ташкилий савияда ва кўтаринки руҳда нишонлаш мақсадида тегишли масалалар белгилаб берилган.

Шунингдек, жойларда Наврўз умумхалқ байрамига бағишланган барча тадбирларни юксак даражада ташкил этиш, уларда юртдошларимизнинг фаол иштирокини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилади. Бу йилги Наврўз муборак Рамазон ҳайити байрами билан ҳамоҳанг тарзда нишонланиши унинг инсонпарварлик тамойилларини янада кучайтиришини инобатга олиб, кекса авлод вакилларини, хусусан, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва меҳнат фронти фахрийларини ҳар томонлама эъзозлаш, “Меҳрибонлик”, “Саховат” ва “Мурувват” уйларида яшаётган шахслар, ижтимоий ҳимоя дафтарларига киритилган ва кўмакка муҳтож инсонларнинг ҳолидан хабар олиш, улар учун байрам дастурхонларини ташкил этиш ҳамда турли хайрия тадбирларини маҳалла фаоллари, ёшлар ва хотин-қизлар вакиллари иштирокида уюшқоқлик билан ўтказиш назарда тутилмоқда.

— Наврўз байрами кунлари Ҳазрат Алишер Навоий бобомизнинг “Ҳар тунинг қадр ўлубон, ҳар кунинг ўлсун Наврўз!” байтларини қайта-қайта тилга оламиз, — дейди Ёзувчилар уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари Минҳожиддин Мирзо. — Унинг моҳиятига бугунги кун нуқтаи назаридан ўзгачароқ назар ташласак, қадр туни — муборак Рамазон ойи ичра эзгу дуолар, ниятлар ила бедор ўтказиладиган тун. Бу тун тонгга қадар қилинган ибодат, минг ойлик ибодат савобини беради, эзгу ниятлар, дуолар қабул бўлади дейдилар. Наврўз — Янги кун эса уйғониш, яшариш фасли баҳорга йўлдош, тун ва кун адолат тарозуси ичра тенг келган муддат, борлиқ, боғ-роғлар жаннатий ифорларга тўлган, далаларда деҳқон ер ҳайдаб, барака уруғини сочадиган палла. Қарангки, қадр тунидаги яхшилик соғинчи, табиатдаги уйғониш замиридаги барака ва хайрли оқибат илинжи Ўзбекистондаги бугунги давр, ислоҳотлар руҳига қанчалар уйғун.

Дошқозонлар атрофида сумалак, ҳалим тайёрлаш, ўйин-кулгилар моҳиятида, аввало, халқимизнинг бир-бирига меҳр-оқибати, бирлиги, ҳамжиҳатлиги, елкадошлиги, бир мақсад йўлида бир-бирига суянчиқлиги намоён бўлади. Бугун ҳам бизга Наврўзнинг бу каби инсонпарварлик тамойиллари жуда зарур.

Наврўзнинг инсонпарварлик моҳияти, азалий қадрият ва анъаналарига ҳамоҳанг экани жойларда, катта майдон ва сайилгоҳларда, барча маҳаллаларда нишонланадиган шодиёналар моҳиятини белгилаб беради. Мамлакатимиздаги туб демократик ислоҳотлар, халқимизнинг кундалик ҳаёти, онги ва дунёқарашида юз бераётган ижобий ўзгаришлар меваси сифатида бўй кўрсатади.

Нодир МАҲМУДОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Рамазон тароватн

Ҳамон эсимда. Рамазон ойи келса, болалар учун байрам эди. Оилалар дастурхони ҳар қачонгидан-да мўл, файзли бўларди, назаримда. Қай бир хонадонга кирмайлик, чўнтагимиз ширинликларга тўлиб тошар, қўни-қўшни, қариндош-уруғлар ўртасида ўзаро борди-келди авж оларди. Онам тандирдан узган иссиқ нонларни дастурхонга ўраб, ёши улуғлар, беморларни йўқлашга ошиқарди...

САХОВАТГА БОЙ АМАЛЛАР

Қадри баланд қадриятлар кейинги йилларда янада ривожланди. Ногирон, ўзгалар парваришига муҳтож, эҳтиёжманд аҳоли қатламларини моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, кундалик ҳаёт тарзи учун муносиб шарт-шароитлар яратиб бериш саъй-ҳаракатлари кўлами кенгайди, янги ташаббуслар қулоч ёзди.

> **Президентимизнинг 2026 йил 17 февралдаги “Муборак Рамазон ойида эҳтиёжманд аҳолини давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлаш чоралари тўғрисида”ги қарори доирасида амалга оширилаётган саховат амаллари юзлаб ўксик кўнгилларга қувонч, шодлик, шукроналик туйғуларини олиб кирмоқда.**

Фарғона вилоятида ҳам **кексалар, ёлғиз ва эҳтиёжманд фуқаролар ҳолидан хабар олинмоқда, ижтимоий кўмакка муҳтож оилаларга амалий ёрдам бериляпти.** Бу хайрли ташаббус юртимизда инсон қадрини улуғлаш, меҳр-оқибат ва саховат каби эзгу фазилатларнинг амалдаги тантанаси.

Фарғона шаҳридаги Ёшлар маҳалласида яшовчи Сурайё Қамбарованинг вояга етмаган уч фарзанди бор. “Камбағал оилалар реестри”га киритилган бу оила учун болалар нафақаси тайинланган. Куз-қиш мавсумида эса 1 миллион сўм миқдорида бир марталик моддий ёрдам ҳам берилди. Рамазон саховатлари доирасида бу оила ҳолидан яна бир бор хабар олинди.

— Бизга кўрсатилаётган меҳр, эътибор учун катта раҳмат, — дейди Сурайёхон. — Иситиш мавсумида кўрсатилган моддий ёрдамга таяниб, болаларим билан қишдан соғ-саломат чиқиб олдик. Рамазон ойида ҳам оиламизга 500 минг сўм ажратилди. Биз ёлғиз, эътибордан четда қолмаётганимизни, яхшилар меҳрини ҳис қилиб яшаяпмиз.

Шу маҳаллада яшовчи Александр Сичёв ўн ой аввал инсультни бошдан кечирган, бунинг устига, йиқилиб, бир оёғи синган. Маҳалладаги ижтимоий ходим томонидан кейс очилиб, дастлаб фуқаро чуқурлаштирилган тиббий кўрикка йўналтирилди, I гуруҳ ногиронлиги белгиланиб, нафақа тайинланди. Ваучер асосида ногиронлик аравачаси билан таъминланди. “Саховат ва кўмак” жамғармаси маблағлари ҳисобидан озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилиш учун ҳам ваучер берилган.

— Рамазон муносабати билан бизга моддий ёрдам беришди. Бундай ғамхўрликлар кўнглимни кўтарди, яшашга янада руҳлантирди. Ҳозир турмуш ўртоғим билан уйда реабилитация ўтаяпмиз. Насиб бўлса, қайта оёққа туриб, қурбим етгунча юртимга, оиламга хизмат қиламан, — дейди у қувонч ёшларини яшира олмай.

Умуман, “Ёшлар” маҳалла фуқаролар йиғинида давлат таъминотидаги 7 та оила, 14 та камбағал оила ва якка-ёлғиз 1 нафар кекса ҳамюртимиз ҳолидан хабар олиниб, меҳр-мурувват кўрсатилди.

Саховат тадбирлари Фарғона вилоятининг шаҳар-туманларида катта уюшқоқлик, ҳамжиҳатлик билан ўтказиляпти. Барча деҳқон бозорларида арзонлаштирилган озиқ-овқат ярмаркалари очилган. Шу боис, дастурхонлар ҳар қачонгидан тўкин, файзли. Фуқаролар рўзғор учун зарур озиқ-овқатлар маҳсулотларини анча арзон нархларда харид қиляпти. Нарх-наво барқарорлиги мутасадди идоралар томонидан кундалик мониторинг қилиняпти.

Бувайда туманининг “Шўр” МФЙда яна бир савобли ишга қўл урилди. Шўр ва Ўрта Қўнғирот маҳаллаларини ўзаро боғловчи йўлга саховатпеша кишилар кўмагида янги кўприк қурилмоқда. Эзгу ташаббус маҳаллалараро қатновни енгиллаштиради, аҳоли турмуш шароитини яхшилаш ҳамда ҳамжиҳатлик ва меҳр-оқибат акс этиб турувчи муҳитни янада мустаҳкамлайди.

“Ёйилма” маҳалла фуқаролар йиғинида хайр-саховат амалларидан ташқари фаоллар, нуроний-лар ҳамда ёшлар иштирокида ҳашар ва ободонлаштириш ишлари уюшқоқлик билан олиб бориляпти. Кўчалар ва ариқлар чиқиндилардан тозаланиб, сув оқимларини яхшилашга эришилди. Сув ёқалаб манзарали, мевали кўчатлар экилиб, яшил майдонларни кенгайтириш ишлари бир дам бўлса-да тўхтагани йўқ.

— Меҳр ва саховат тадбирлари доирасида Фарғона вилоятида давлат таъминотидаги 24 мингга яқин оила, ўзгалар парваришига муҳтож, ёлғиз яшовчи кексалар ва ногиронлиги бўлган шахслар реестрида турувчи қарийб 2 минг фуқарога, етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар яшаётган 500 га яқин оилага 1 миллион сўмдан, “камбағал оила” тоифасидаги 42 мингга яқин ҳамда “маҳалла еттилиги” тавсияси асосида 4700 дан ортиқ оилага 500 минг сўмдан бир марталик моддий ёрдам берилиши кўзда тутилган, — дейди Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги Фарғона вилояти бошқармаси ижтимоий тўловлар шўъбаси мудири Жалолиддин Ражабов.

Эзгу ниятлар устувор бўлган жамиятда инсон қадри янада юксалади. Бундай амаллар халқимиз бирдамлиги ва ҳамжиҳатлигини мустаҳкамлаб, муборак ойнинг файзу баракасини ҳар бир хонадонга, кўнгилларга шодлик, шукроналик, дахлдорлик туйғуларини олиб кириш имкониятини бермоқда.

Расулжон КАМОЛОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Шарҳ

ЖАМИЯТИМИЗДА ЗЎРАВОНЛИККА ЎРИН ЙЎҚ

Илҳомжон РАҲМОНҚУЛОВ,
Олий суд судьяси

Юртимиз бўйлаб 8 март — Халқаро хотин-қизлар куни байрами кенг нишонланаётган шу кунларда барча меҳнат жамоалари, маҳаллалар, ҳар бир оилада дуогўй онахонларимиз, мунис опа-сингилларимизга алоҳида эътибор, ҳурмат-эҳтиром кўрсатилмоқда. Президентимизнинг шу йил 3 мартдаги “Аёллар ва болалар ҳуқуқларининг ҳимоясини кучайтириш ҳамда уларга нисбатан тазйиқ ва зўравонлик ҳолатларининг олдини олиш бўйича қўшимча ташкилий-ҳуқуқий чоралар тўғрисида”ги фармони байрам шукуҳига янада кўтаринкилик, опа-сингилларимиз қалбига фахр-ифтихор бағишлади десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Зеро, мамлакатимизда аёллар ва болалар ҳуқуқларини ишончли таъминлаш, уларни ҳар қандай тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш ҳамда жамиятда бундай ҳолатларга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантириш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан ҳисобланади. Бунда, айниқса, давлат органлари ва ташкилотларининг мазкур йўналишдаги фаолиятини мувофиқлаштирилган ҳолда самарали йўлга қўйиш муҳим аҳамият касб этади.

Аёллар ва болалар ҳуқуқларини таъминлаш масаласи дунёнинг деярли барча давлатлари конституцияларида, қонун ҳужжатларида ўз аксини топган. Шунга қарамай, дунёнинг бирор мамлакати йўқки, аёл ёки бола ҳуқуқлари тўла-тўкис даражада таъминланган бўлса. Қуйидаги маълумотлар ҳам фикримизни тасдиқлайди. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотларига кўра, бугун дунёда ҳар уч аёлдан бири ҳаёти давомида жисмоний ёки жинсий зўравонликка учрайди.

Болаларга нисбатан жинсий жиноятлар эса глобал хавфсизлик масаласига айланган. Шу сабабдан АҚШ, Жанубий Корея, Филиппин каби давлатларда болаларга нисбатан жинсий зўравонлик учун умрбод озодликдан маҳрум этиш қонун билан белгиланган.

Яна бир маълумот. Дунёда 650 мингдан ортиқ қиз бола 18 ёшга тўлмасдан турмушга чиққан. Қарийб 12 миллион қиз эрта никоҳ қурбони бўлади.

Жамиятимиз учун бу ҳолат бегона эмас. Қиз бола балоғат ёшига етиши билан турмушга беришга шошиламиз. Ўқиб олима бўлармиди, қолганини қайнонасининг мактабида ўқийди деган қарашлар айрим ҳолларда қизларнинг бахтсизлигига сабаб бўляпти.

Юртимизда аёллар ва болаларни тазйиқ ва зўравонликнинг барча шаклларидан ишончли ҳимоя қилиш борасида бир қатор чора-тадбирлар амалга оширилаётган бўлса-да, суд амалиёти уларга нисбатан зўравонлик ва тазйиқ ўтказиш ҳолатлари ҳанузгача учраётганини кўрсатмоқда. Хусусан, 2025 йилда аёлларга нисбатан зўравонлик ва тазйиқ ўтказиш билан боғлиқ кўрилган жиноят ишларидан англашиладики, бундай ҳолатлардан 2800 дан зиёд аёл жабрланган, 1100 дан ортиқ ҳолат бўйича эса 1200 дан зиёд бола жабр кўрган.

Давлатимиз раҳбарининг шу йил 3 мартдаги фармонида мамлакатимизда аёллар ва болалар ҳуқуқларини ишончли таъминлаш, уларни ҳар қандай тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш ҳамда жамиятда бундай ҳолатларга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантиришга хизмат қилувчи аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

Хусусан, 2026 йил 1 апрелдан бошлаб ҳимоя ордери берилган жабрланувчи хотин-қизларнинг алоқа воситаларига “SOS” чақирув тугмалари ўрнатилади, зўравонларни мажбурий амбулатор психиатр кўригидан ўтказиш тартиби жорий этилади.

2026 йил 1 ноябрдан бошлаб эса Жиноят кодексининг 6 та моддасидаги жинсий жиноятлар бўйича терговга қадар текширув ва дастлабки тергов ички ишлар органларидан прокуратура органларига ўтказилади.

Шунингдек, вояга етмаган шахсга нисбатан содир этилган шаҳвоний шилқимлик бўйича маъмурий ҳуқуқбузарликка оид иш ҳужжатлари “қилмишда жиноят аломатлари мавжуд эмаслиги ҳақида” прокурор томонидан қарор қабул қилинганидан сўнг судга юборилади. Педофиллар, яъни ЖКнинг 118- ва 119-моддаларидаги жиноятларни содир этган шахслар манзил колонияларга ўтказилмайдиган маҳкумлар тоифасига киритилади.

2027 йил 1 январдан илгор халқаро амалиётлар, шу жумладан, Канада ва Испания тажрибаси асосида аёллар ва болаларга нисбатан тазйиқ ва зўравонлик билан боғлиқ жиноятларга ихтисослаштирилган ва махсус тайёргарликдан ўтган терговчилар ва судьялар фаолияти йўлга қўйилади.

> **2025 ЙИЛДА АЁЛЛАРГА НИСБАТАН ЗЎРАВОНЛИК ВА ТАЗЙИҚ ЎТКАЗИШ БИЛАН БОҒЛИҚ КЎРИЛГАН ЖИНОЯТ ИШЛАРИДАН АНГЛАШИЛАДИКИ, БУНДАЙ ҲОЛАТЛАРДАН 2800 ДАН ЗИЁД АЁЛ ЖАБРЛАНГАН, 1100 ДАН ОРТИҚ ҲОЛАТ БЎЙИЧА ЭСА 1200 ДАН ЗИЁД БОЛА ЖАБР КЎРГАН.**

Педофиллар учун умрбод озодликдан маҳрум қилишгача бўлган жазони белгилаш, шунингдек, шаҳвоний шилқимлик учун маъмурий жавобгарликни кучайтириш бўйича қонун лойиҳасини уч ой муддатда киритиш вазифаси белгиланди.

Бу чоралар натижасида жабрланувчиларнинг ҳимояси кучаяди, тергов ва суд жараёнлари сифати ошади, зўравонлик қурбонларига тез ва самарали ёрдам кўрсатилади, ҳуқуқбузарликларнинг латентлиги камаяди ва жазо муқаррарлиги таъминланади.

Аҳамиятлиси, фармон билан жамиятда гендер тенгликни мустаҳкамлаш, вояга етмаганлар ва аёллар ҳуқуқларини халқаро стандартлар даражасига кўтариш, зўравонликка қарши муросасизлик муҳитини шакллантириш ҳамда оилаларнинг ижтимоий-иқтисодий барқарорлигини ошириш орқали келажак авлоднинг сифатли тарбиясига замин яратилади.

Шу билан бирга, мазкур ҳужжат давлат органлари, жамоатчилик ва диний идоралар ўртасидаги ҳамкорликни кучайтириб, фуқароларнинг фаол иштирокини рағбатлантиради, билимли ва иқтисодий мустақил аёллар сонини кўпайтиришга хизмат қилади. Натижада зўравонлик ҳолатлари кескин камаяди, жамиятда адолат ва хавфсизлик даражаси юқорилайди, мамлакатнинг умумий ижтимоий-иқтисодий тараққиётига сезиларли ҳисса қўшилади.

Албатта, бу йўлда янада кўпроқ ақл билан мулоҳаза юритишимиз, аёллар ва болалар ҳуқуқларини таъминлашда мавжуд муаммоларни аниқлаш ҳамда биргаликда қонуний ечимини топиш, жойларда аҳолининг бу борадаги ҳуқуқий маданиятини янада юксалтиришимиз лозим бўлади.

Янги Ўзбекистон руҳи

БУЮК ИСЛОҲОТЛАР – УЧИНЧИ РЕНЕССАНС ПОЙДЕВОРИ

ТАРИХИЙ МЕРОС ВА ЗАМОНАВИЙ ТАРАҚҚИЁТ УЙҒУНЛИГИ

Мирзо Улуғбек АБДУСАЛОМОВ,
Конституциявий суд раиси,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист

Бошланиши 1-бетда

Муҳими, жамиятимизда инсон омилига муносабат ўзгарди. “Инсон қадри учун” деган эзгу ғоя амалда ўз ифодасини топмоқда. Адолатли суд-ҳуқуқ тизимини шакллантириш, давлат хизматларини халққа яқинлаштириш, ёшлар ва хотин-қизлар имкониятларини кенгайтириш, таълим ва инновацияга устувор аҳамият қаратиш — буларнинг барчаси Учинчи Ренессанс пойдеворини барпо этишга қаратилган стратегик қадамлар.

Бугунги шиддатли глобал рақобат шароитида тараққиёт аниқ режа, қатъий интизом ва узлуксиз янгиланишни талаб этади. Янги Ўзбекистон ғояси ана шу талабларга жавоб берадиган миллий тараққиёт модели сифатида намоён бўлмоқда. Агар Биринчи ва Иккинчи Ренессанс даврларида заминимиз илм-фан ва маърифат маркази сифатида ном қозонган бўлса, бугунги мақсад шу тарихий нуфузни замонавий инновациялар, рақамли технологиялар ва юксак интеллектуал салоҳият асосида қайта тиклашдир.

Шу маънода, сўнгги ўн йилни, муболағасиз, асрларга татигулик давр деб аташ мумкин. Чунки бу йиллар мобайнида жамият руҳияти, давлат ва халқ ўртасидаги

муносабатлар, бошқарув маданияти ва стратегик мақсадлар тубдан янгиланди.

Бой тажриба ва улкан тафаккур

Учинчи Ренессанс ғояси шунчаки залворли шиор ёки қисқа муддатли сиёсий дастур эмас. У миллий тараққиётнинг чуқур ўйланган, тарихий тажриба ва замонавий глобал жараёнлар таҳлилига таянган стратегик концепциясидир. Бу ғоянинг марказида инсон капитали туради. Зеро, XXI асрда бойлик табиий ресурслар билан эмас, билим, инновация ва интеллектуал салоҳият билан ўлчанмоқда.

Президентимиз томонидан илгари сурилган Учинчи Ренессанс тамойили айнан шу ҳақиқатни англашдан келиб чиққан. Инсон капиталига сармоя киритиш ижтимоий сиёсат, давлат хавфсизлиги, иқтисодий барқарорлик ва миллий рақобатбардошлик масаласидир. Мактабгача таълим қамровининг кенгайиши, замонавий мактаблар барпо этилиши, янги университетлар ва хорижий олий таълим муассасалари филиалларининг очилиши, илмий тадқиқот фаолиятини рағбатлантиришга қаратилган қарорлар камида бир неча ўн йиллик истиқболни кўзлаган стратегик тафаккур ва ёндашув ҳосиласидир. Илм-фан ва инновацияни иқтисодиётнинг ҳаракатлантирувчи кучига айлантиришга қаратилган саъй-ҳаракатлар мамлакатимизни хомашё етиштирувчи давлат модели доирасидан чиқариб, қўшилган қиймати юқори маҳсулотлар ишлаб чиқариш босқичигача юксалтиришни назарда тутади.

Стратегик фикрлашнинг муҳим белгиларидан бири бугунги муаммони ҳал қилиш билан бирга эртанги эҳтимолий хавф-хатарларни олдиндан кўра билишдир. Учинчи Ренессанс ғояси давлатимиз раҳбарининг узоқни кўра билиш қобилиятини янада кенг ва ёрқин намоён қилди.

Ҳар қандай кенг кўламли ислоҳотлар, аввало, сиёсий ирода ва қатъий позициядан бошланади. Ўтган даврда мамлакатимиз ҳаётининг деярли барча соҳасини қамраб олган минглаб қарор ва фармонлар давлатчилик фалсафасидаги туб бурилишнинг амалдаги ҳуқуқий ифодаси бўлди.

Энг муҳим ўзгариш шундаки, ислоҳотлар ташқи шаклни эмас, ички моҳиятни ўзгартиришдан бошланди. Давлатнинг роли қайта таърифланди: у назорат қилувчи ва жазоловчи эмас, балки халқ манфаатига хизмат қилувчи институт сифатида белгилаб қўйилди. “Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халққа хизмат қилиши керак” деган тамойил бошқарувнинг бош мезонига айланди. Бу ғоя раҳбариятнинг сиёсий баёноти даражасида қолиб кетмади, балки амалий бошқарув жараёнига татбиқ этилди.

Раҳбар ходимларнинг муаммоларни жойида ўрганиши, танқидий таҳлил ва шахсий масъулият тамойилига таяниши бошқарув маданиятида мутлақо янги стандартни шакллантирди. Илгари муаммо яширилар эди, бугун эса уни очиқ тан олиш ва ҳал этиш устувор вазифага айланди. Илгари ҳисобот расмий рақамлар билан чекланган бўлса, бугун натижа инсон ҳаётидаги амалий ўзгариш билан ўлчанмоқда.

Иқтисодий либераллаштириш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, суд-ҳуқуқ тизимини қайта қуриш, очиқлик ва шаффофликни таъминлашга қаратилган бундай изчил чора-тадбирлар бутун бошқарув тафаккурини ўзгартиришга қаратилган стратегик сиёсий танлов натижасидир. Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт йўли ортга қайтмас хусусияти билан ғоят муҳим аҳамиятга эга экани халқаро миқёсда ҳам кенг тан олинган ҳақиқат.

Бугун мамлакатимизда ҳар бир фуқарога бошқарув объекти эмас, балки унинг фаол иштирокчиси сифатида қаралмоқда. Тафаккурдаги ана шу муҳим ўзгариш янги Ўзбекистон ислоҳотларининг энг мустаҳкам манбаи бўлиб хизмат қилаётир.

Ишонч капитали — барқарорлик омили

Мамлакатимизда давлат ва жамият ўртасидаги муносабатларда сифат жиҳатдан мутлақо янги муҳит шакллантирилди. Асосийси, ўзаро ишонч тикланди ва у институционал асос касб этди. Бу сиёсий барқарорликни таъминловчи стратегик капитал эканини кўпчилик яхши билади.

Мурожаатлар билан ишлашнинг ягона тизими, очиқ мулоқот ва жамоатчилик назорати механизмлари давлат бошқарувида мутлақо янги амалиётни қарор топтирди. Илгари фуқаро муаммоси идора деворлари ортида қолиб кетган бўлса, бугун у давлат сиёсати кун тартибига чиқмоқда. Мурожаатлар таҳлили қарор қабул қилиш жараёнининг асосий манбаига айланди.

Энг муҳими, “Давлат фаолияти инсон учун” тамойили декларатив шиор даражасида қолиб кетмади. У бошқарув амалиёти, ҳисобдорлик ва очиқлик маданияти орқали намоён бўлаётир. Жамиятнинг сиёсий фаоллиги ортиб, фуқаролик позицияси мустаҳкамланмоқда. Ишонч муҳити эса инвестициявий жозибадорликдан тортиб, ижтимоий барқарорликка қадар барча соҳага ижобий таъсир кўрсатадиган омилга айланди. Чунки ишонч бор жойда ҳамкорлик бор. Ҳамкорлик бор жойда эса барқарор тараққиёт таъминланади.

Конституциявий модернизация ва ҳуқуқий кафолат

2023 йилда янги таҳрирда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Конституцияси мамлакат тараққиётида янги босқични бошлаб берди. Бу ҳужжат айрим нормаларни эмас, давлатнинг мазмун-моҳиятини ҳам янгилади.

Янги таҳрирда ижтимоий давлат ғояси, инсон ҳуқуқ ва эркинликларининг устуворлиги, хусусий мулк дахлсизлиги, фуқаролик жамияти институтларининг роли конституциявий даражада мустаҳкамланди. Бу эса ислоҳотларнинг вақтинчалик сиёсий жараён эмас, балки узоқ муддатли стратегик йўналиш эканини ҳуқуқий жиҳатдан кафолатлади.

Моҳиятан, **янги таҳрирдаги Конституцияни Учинчи Ренессанс ғоясининг ҳуқуқий архитектураси** дейиш мумкин. У давлат ва жамият муносабатларини янги тамойиллар асосида белгилаб, инсон қадрини олий қадрият сифатида эътироф этди. Бу пойдевор барқарор ривожланиш, сиёсий изчиллик ва иқтисодий хавфсизлик учун мустаҳкам ҳуқуқий замин яратди.

Инсон қадри ва адолат устуворлиги

Суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотлар инсон қадрини юксалтириш сиёсатининг энг ҳал қилувчи йўналишларидан бирига айланди. Бу жараён қатъий сиёсий ирода ва изчил ҳаракатлар натижасида амалга оширилмоқда.

Биринчидан, суд мустақиллигини таъминлаш давлат сиёсатининг устувор вазифаси этиб белгилаб қўйилди. Судьяларни танлаш ва тайинлаш тизими такомиллаштирилди, уларнинг процессуал мустақиллиги ва дахлсизлиги кучайтирилди. Суд ҳокимиятининг алоҳида ва тенг ҳуқуқли тармоқ сифатидаги мақоми амалда мустаҳкамланди.

Иккинчидан, жазо сиёсатининг либераллаштирилиши инсонпарварлик тамойилига асосланган янги ёндашувни шакллантирди. Жиноий жазоларни енгиллаштириш, айрим қилмишларни декриминализация қилиш, озодликдан маҳрум этишга альтернатив чораларни қўллаш каби механизмлар жорий этилди. Булар жазолашдан кўра, шахсни қайта тарбиялаш, тўғри йўлга йўналтириш ғояси устуворлиги адолат тушунчасининг мазмунан янгиланганидан далолат.

Учинчидан, янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституцияси фуқароларнинг конституциявий шикоят қилиш ҳуқуқини мустаҳкамлаб, конституциявий назорат механизмларини янада кучайтирди. Конституциявий суд ваколатларининг кенгайтирилиши давлат ҳокимияти тармоқлари ўртасидаги мувозанатни мустаҳкамлашга хизмат қилди. Буларнинг барчаси ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлидаги муҳим қадамлардир.

Шу билан бирга, тергов ва суд жараёнларида процессуал кафолатлар кенгайтирилди, адвокатура институтининг роли оширилди, одил судлов самарадорлигига қаратилган тизимли чоралар кўрилди. Энг муҳим жиҳат — инсон шаъни ва қадр-қиммати олий қадрият сифатида эътироф этилди. Суд-ҳуқуқ тизими фаолиятида жазолаш эмас, ҳуқуқни ҳимоя қилиш, қонун устуворлигини таъминлаш, адолат ўрнатиш мақсадга айланди.

Давлатимиз раҳбарининг шахсий позицияси, очиқ мулоқотга тайёрлиги ва танқидий таҳлилга асосланган фаолияти самарасида адолат бошқарувнинг амалиётдаги мезони сифатида тасдиғини топди. Қонун устуворлиги реал мазмун касб этиб, ислоҳотлар янги Ўзбекистонда демократик давлатчилик ва адолатли жамият барпо этишнинг мустаҳкам пойдеворини яратди.

Ижтимоий давлат ғоясининг амалдаги ифодаси

Янги Ўзбекистон шароитида ижтимоий давлат ғояси декларатив принципдан амалий сиёсат даражасига кўтарилди. Янги таҳрирдаги Конституцияда мустаҳкамланган ижтимоий давлат тамойили ҳаётга татбиқ этилмоқда. Бунинг мазмуни оддий: иқтисодий ўсиш орқали эришилган самара, аввало, инсон манфаатига хизмат қилиши керак.

Ислоҳотлар марказида фуқаро, айниқса, ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламлар тургани инсон қадрига юксак эътиборнинг амалдаги яна бир ифодасидир. Кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш тизими манзилли ва шаффоф шаклга ўтказилди. Ижтимоий нафақалар, моддий ёрдам ва хизматлар ягона мезонлар асосида тақдим этила бошлади. Бу ёндашув эҳтиёжни аниқлаш, ресурсни тежаш ва ҳақиқий манзилга етказиш имконини берди.

Уй-жой сиёсати ҳам ижтимоий давлат ғоясининг муҳим йўналишига айланди. Арзон

турар жой дастурлари, ипотека имкониятлари кенгайиши, маҳаллалар инфратузилмасининг янгиланиши фуқаролар турмуш сифатини яхшилашга қаратилди. Инфратузилмага сармоя киритиб, одамларнинг турмуш шароитини яхшилаш орқали ижтимоий барқарорлик мустаҳкамланаётир.

Яна бир муҳим жиҳат, ижтимоий хизматларнинг рақамлаштирилиши бўлди. Электрон платформалар орқали нафақа, соғлиқни сақлаш ва таълим хизматларининг кўрсатилиши бюрократик тўсиқларни йўқотиб, шаффофликни кучайтирди. Давлат хизматларининг соддалашиши фуқаронинг вақт ва имкониятларини тежашга хизмат қилмоқда.

Таълим ва соғлиқни сақлаш соҳасидаги янгиланишлар ижтимоий давлатнинг стратегик мазмунини очиб беради. Янги мактаблар ва олий таълим муассасаларининг очилиши, тиббиёт муассасаларининг модернизация қилиниши, рақамли тиббий хизматларнинг жорий этилиши инсон капиталига узоқ муддатли сармоя сифатида қараётганидан далолат беради. Чунки фаровонликнинг энг ишончли кафолати билимли, соғлом жамиятдир.

Муҳими, ижтимоий адолат тамойили давлат сиёсатининг устувор мезонига айланди. Фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, даромадларини ошириш, янги иш ўринлари очиш ва ижтимоий ҳимоя механизмларини такомиллаштириш — буларнинг барчаси тизимли ёндашувлар самараси.

Бошқарувнинг рақамли трансформацияси

Давлат бошқарувидаги энг муҳим институционал янгиланишлардан бири рақамли трансформация бўлди. Бу жараённи оддий техник модернизация сифатида баҳолаш нотўғри, албатта. Чунки гап ахборот технологияларини жорий қилиш ҳақида эмас, балки давлат ва фуқаро ўртасидаги муносабатлар фалсафасини ўзгартириш ҳақида бормоқда.

Рақамлаштириш давлат сиёсатининг стратегик йўналишига айланди. Асосий мақсад давлат хизматларини максимал даражада соддалаштириш, инсон омили таъсирини камайтириш ва қарор қабул қилиш жараёнини шаффофлаштиришдан иборат.

Бугун давлат хизматларининг катта қисми электрон платформалар орқали тақдим этилмоқда. Рухсатнома ва лицензиялар, ижтимоий нафақалар, солиқ ва божхона хизматлари, тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш каби жараёнларнинг рақамлаштирилиши вақт ва молиявий харажатларни сезиларли даражада қисқартириш имконини берди. Энг муҳими, фуқаро идора эшиги олдида сарсон бўладиган коррупцион тизимдан электрон мурожаат ва онлайн хизматлар тизимига ўтиши таъминланди.

Рақамли трансформация давлатнинг очиқлиги ва ҳисобдорлигини ҳам кучайтирди. Электрон маълумотлар базалари, онлайн мониторинг ва рақамли таҳлил механизмлари қарор қабул қилиш сифатини оширишга хизмат қилмоқда. Бу эса коррупциявий омиллар ва маъмурий тўсиқларни қисқартиришда муҳим воситага айланди. Шаффофлик орқали ишонч мустаҳкамланди.

Энг долзарб жиҳат — “сервис давлат” ва “проактив бошқарув” модели қарор топмоқда. Давлат фақат мурожаатларга жавоб берувчи институт эмас, балки фуқаролар эҳтиёжини олдиндан аниқлайдиган, таҳлил қиладиган ва зарур хизматни таклиф этадиган тизимга айланмоқда. Масалан, маълум ижтимоий ҳолат юзага келганда ёки фуқаро муайян ҳуқуққа эга бўлганда давлат хизматини автоматик тарзда таклиф этиш амалиёти йўлга қўйилмоқда. Бу бошқарув маданиятидаги сифат ўзгаришидир.

Рақамли технологиялар орқали давлат ва жамият ўртасидаги мулоқот тез, қулай ва самарали шаклга эга бўлди. Қабул қилинадиган қарорлар лойиҳаси халқ муҳокамасига қўйилмоқда. Халқ фикри асосида қабул қилинган қарорлар ижтимоий ва иқтисодий барқарорликни мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Рақамли трансформация янги Ўзбекистонда самарали, очиқ ва проактив давлат бошқарувини шакллантиришга қаратилган стратегик йўналиш бўлиб, айнан шу ёндашув рақобатбардош иқтисодиёт ва замонавий бошқарув тизимининг мустаҳкам пойдеворини таъминлайди.

Янги сиёсий ёндашув

Давлатнинг фуқароликка оид сиёсатидаги ислоҳотлар ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлидаги энг аҳамиятли ўзгаришлардан бири бўлди. Бу жараён фақат меъёрий-ҳуқуқий механизмларни такомиллаштириш билан чекланмади, балки инсонпарварлик тамойилларига таянган янги сиёсий ёндашувни қарор топтирди.

1991-2016 йилларда фуқароликка қабул қилиш масалалари чекланган амалиёт доирасида кўриб чиқилгани туфайли йигирма беш йилда бир неча юз шахс фуқароликка қабул қилинганди. 2017 йилдан кейин Президентимизнинг қатъий сиёсий иродаси билан фуқаролик бериш тартиб-таомиллари соддалаштирилди, ортиқча бюрократик тўсиқлар бартараф этилди, инсон тақдири ва унинг ҳуқуқий мақомига нисбатан адолатли ёндашув устувор аҳамият касб этди. Натижада ҳозиргача 100 мингдан ортиқ шахс Ўзбекистон фуқаролигига қабул қилинди.

Бу рақам ортида шунчаки статистик кўрсаткич эмас, балки минглаб инсонларнинг тақдири, ҳуқуқий аниқликка эришиши, ижтимоий интеграцияси ва келажакка ишончи мужассам. Фуқаролик шахснинг давлат ва жамият билан узвий боғлиқлигини англатувчи сиёсий-ҳуқуқий қадриятдир. Шу маънода, фуқаролик сиёсатидаги ислоҳотлар инсон қадрини юксалтириш билан бевосита уйғунлашди.

Юксак маънавий мезонлар

Президентимизнинг давлат раҳбари ва миллат етакчиси сифатидаги фаолияти мамлакатимиз тарихида мутлақо янги босқични бошлаб берганини бугун нафақат юртдошларимиз, балки халқаро ҳамжамият ҳам кенг эътироф этмоқда. Ўзбекистоннинг очиқ ва прагматик сиёсати, инсон ҳуқуқлари, минтақавий ҳамкорлик ва иқтисодий модернизация соҳасидаги изчил қадамлари мамлакатимизнинг халқаро нуфузини сезиларли даражада оширди.

Амалга оширилаётган ислоҳотлар чуқур ўйланган стратегик янгиланиш дастурининг амалий ифодаси бўлиб, давлат бошқаруви, иқтисодиёт, суд-ҳуқуқ тизими, ижтимоий соҳа, рақамли трансформация ва ташқи сиёсат каби устувор йўналишлардаги ўзгаришлар ўзаро боғлиқ ва яхлит тараққиёт моделини шакллантирди.

Буларнинг барчаси кенг қамровли ислоҳотларнинг айрим йўналишлари, холос. Аслида, сўнгги йиллардаги ўзгаришлар кўлами ва мазмуни жиҳатидан бутун бир тарихий даврга тенгдир. Энг муҳими, бу жараёнлар муайян соҳаларни янгилаш билан чекланмай, жамият тафаккурини, давлат ва фуқаро ўртасидаги муносабатлар мазмунини ўзгартирди.

Шу нуқтаи назардан қараганда, бугунги ислоҳотлар келажак авлодлар тақдири учун ҳам хизмат қиладиган стратегик қарорлар эканини англаш мумкин. Янги Ўзбекистон тараққиёти бу сиёсий ирода, халқ ишончи ва инсон қадрини олий мезон сифатида белгилаган давлат сиёсатининг узвий уйғунлиги самарасидир.

Бир сўз билан айтганда, юксакликка бўй чўзаётган мамлакатимиздаги ислоҳотлар нафақат замонавий қудратли давлат, балки юксак инсоний қадриятларга таянган адолатли жамият барпо этишга қаратилган ва узоққа мўлжалланган тарихий танлов.

Таҳлил

РАҚАМЛИ ТРАНСФОРМАЦИЯ: СТАРТАПЛАРДАН 5G гача

Бугун рақамли технологиялар жаҳон иқтисодиётида ҳал қилувчи омилга айланди. Халқаро таҳлиллар рақамлаштириш даражаси юқори мамлакатларда ялпи ички маҳсулот ўсиши барқарор, меҳнат унумдорлиги эса анча юқори бўлишини кўрсатади. Сабаби оддий: рақамли ечимлар вақт, харажат ва инсон омили билан боғлиқ хатарларни камайтиради, қарор қабул қилиш жараёнини тезлаштиради.

Рақамли иқтисодиётни тизимли ривожлантирган давлатлар рақобатда устунликка эга бўлмоқда. Улар юқори қўшилган қийматга эга маҳсулот ва хизматлар ишлаб чиқади, экспорт географиясини кенгайтиради ҳамда глобал инвестиция оқимини жалб қилади. Шу билан бирга, электрон давлат хизматлари орқали бизнес юритиш осонлашади, соядаги иқтисодиёт ҳажми қисқаради, давлат бошқарувида шаффофлик таъминланади. Шунингдек, инновацион экотизим тез шаклланади. Стартаплар, венчур инвестициялар ва илмий ишланмалар иқтисодий ўсишнинг муҳим манбаига айланади. Бу жараёнда инсон капитали ҳал қилувчи ўрин тутади. Таълим ва рақамли кўникмаларга сармоя киритилмаган жамият рақамли трансформациядан кутилган натижани ололмайди.

Шу боис, рақамли ривожланиш бугун ҳар бир давлат учун стратегик масаладир. Бу соҳада ортда қолиш иқтисодий ўсиш суръатининг пасайишига, рақобатбардошликнинг йўқолишига олиб келади. Аксинча, рақамли ислоҳотларни изчил амалга оширган мамлакатлар иқтисодий барқарорлик, самарали давлат бошқаруви ва аҳоли турмуши сифатини оширишга эришмоқда.

Давлатимиз раҳбари 20 январь куни рақамли технологияларни ривожлантириш соҳасида эришилган натижалар ҳамда 2026 йилга мўлжалланган устувор вазифаларга бағишланган тақдимот билан танишди. Мазкур тақдимот мамлакатда рақамли трансформация жараёни тизимли тус олгани, бу йўналиш давлат сиёсати даражасига кўтарилганини яна бир бор намоён этди.

Сўнгги йилларда рақамли иқтисодиётни ривожлантириш, давлат хизматларини рақамлаштириш ва инновацион экотизимни шакллантириш бўйича қилинган ишлар аниқ натижа бермоқда. Хусусан, хорижий эксперт-ларнинг таҳлилига кўра, 2024-2025 йилларда Ўзбекистондаги стартап ва венчур экотизимининг умумий қиймати 3,9 миллиард долларга етди. Бу кўрсаткич рақамли соҳада қабул қилинган қарорлар тасодифий эмас, балки иқтисодий ҳисоб-китоб ва стратегик режалаштиришга асосланганини кўрсатади.

Маҳаллий стартаплар сонининг 750 дан ошгани мамлакатда инновацион фаоллик кескин ўсганидан далолат беради. Бу, аввало, ёшлар ўртасида технологик тадбиркорликка қизиқиш кучайгани, стартаплар учун ҳуқуқий ва молиявий шароит яратилгани билан изоҳланади. Айни пайтда 15 та венчур фонд фаолият юритаётгани ва венчур капитал ҳажмининг 180 миллион доллардан ошгани хусусий сармоя ва халқаро молия институтларининг Ўзбекистон рақамли бозорига ишончи ортиб бораётганидан далолат.

Муҳими, ушбу сармоя анъанавий соҳаларга эмас, балки юқори қўшимча қиймат яратадиган, экспортга қаратилган рақамли маҳсулот ва хизматларга йўналтирилмоқда. Бу эса иқтисодиёт таркибини диверсификация қилиш, хомашёга қарамликни камайтириш ва глобал рақобатда мустаҳкам ўрин эгаллаш имконини беради.

Халқаро баҳолашларга кўра, Ўзбекистон дунёдаги иккинчи тез ўсиб бораётган, Марказий Осиёда эса энг жадал ривожланаётган стартап экотизими сифатида эътироф этилмоқда. Бу натижа давлат, хусусий сектор ва таълим муассасалари ўртасидаги ҳамкорлик изчил йўлга қўйилгани билан боғлиқ.

Ушбу кўрсаткичлар рақамли технологияларни ривожлантириш мамлакат учун қисқа муддатли лойиҳа эмас, балки узоқ муддатли стратегик устувор йўналиш эканини тасдиқлайди. Эндиги асосий вазифа — ўсиш суръатини сақлаб қолиш билан бирга стартапларни глобал бозорга олиб чиқиш, венчур молиялаштириш ҳажмини сифат жиҳатдан янги босқичга кўтариш ва рақамли иқтисодиётни миллий тараққиётнинг асосий драйверларидан бирига айлантиришдир.

Тақдимотда 2030 йилга қадар стартаплар сонини 5000, экспорт бозорига чиққан стартаплар сонини 200 тага етказиш ҳамда венчур инвестициялар ҳажмини 2 миллиард долларга кўтариш мақсад қилингани таъкидланди. Бу кўрсаткичлар рақамли иқтисодиётни ривожлантириш соҳасида мамлакат олдига қўйилган вазифалар кўламидан далолат беради.

Мазкур мақсадлар тасодифий эмас. Улар халқаро тажриба, бозор таҳлиллари ва ҳозирги салоҳиятни ҳисобга олган ҳолда белгиланган. Стартаплар сонининг кескин ошиши ички рақобат муҳитини кучайтиради, инновацион ғояларнинг бозорга чиқишини тезлаштиради ва янги иш ўринлари очилишига хизмат қилади. Экспортга чиққан стартаплар сонини кўпайтириш эса рақамли

маҳсулот ва хизматларнинг ташқи бозорларда рақобатбардошлигини таъминлаш, валюта тушумини ошириш ва мамлакатнинг технологик имижини мустаҳкамлашга қаратилган.

Ушбу мақсадларга эришиш учун халқаро амалиёт асосида стартапларни қўллаб-қувватлашнинг тўрт босқичли тизими жорий этилмоқда. Яъни ғоядан масштаблаштиришгача бўлган бутун занжирни давлат ва хусусий сектор қўллаб-қувватлайди. Ғоя ва ишлаб чиқиш босқичларида грантлар ҳамда солиқ имтиёзлари тақдим этилиб, инновацион ташаббусларнинг илк қадами рағбатлантирилади. Ишга тушириш ва масштаблаштириш босқичларида эса қўшма молиялаштириш, экспорт харажатларини қоплаш учун молиявий ресурслар ажратилиши кўзда тутилган.

Бундай ёндашув стартапларни фақат ташкил этиш билан чекланиб қолмай, барқарор бизнес субъектларига айлантириш, глобал бозорга чиқишга тайёрлашни назарда тутади. Айни пайтда давлатнинг вазифаси тўғридан тўғри иштирокчи бўлиш эмас, балки қулай муҳит яратиш, рискларни камайтириш ва хусусий капитал учун ишончли шарт-шароитларни таъминлашдан иборат.

Электрон давлат хизматларини янада ривожлантириш режаси ҳам кўриб чиқилди. Бу йўналишдаги ишлар стартап экотизими ривожи билан бевосита боғлиқ. Чунки рақамлаштирилган давлат хизматлари бизнес юритиш харажатини қисқартириш, маъмурий тўсиқларни камайтириш ва инновацион фаолият учун қулай институционал муҳитни шакллантириш имконини беради.

Умуман, белгиланган мақсад ва механизмлар рақамли иқтисодиётни мамлакат тараққиётининг узоқ муддатли драйверига айлантиришга қаратилган стратегик ёндашув эканини кўрсатади.

Тақдимотда электрон давлат хизматларини янада ривожлантириш ва сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиш бўйича аниқ режалар белгиланди. Жумладан, рақамли хизматлар сонини 900 тагача етказиш, “my.gov.uz” мобил иловасининг функционал имкониятларини кенгайтириш, 50 дан ортиқ давлат хизматида сунъий интеллект технологияларини жорий этиш режалаштирилгани қайд этилди. Бу кўрсаткичлар рақамлаштириш жараёни фақат хизматлар сонини ошириш эмас, балки уларнинг сифати, қулайлиги ва фойдаланувчига йўналтирилганини таъминлашга қаратилганини кўрсатади.

Хусусан, аҳолининг ягона реестрини ишлаб чиқиш давлат бошқаруви учун муҳим институционал асос яратишга хизмат қилади. Бу орқали маълумотларни такрор йиғиш амалиёти бартараф этилади, давлат идоралари ўртасида маълумот алмашиш тезлашади, қарор қабул қилиш жараёнида аниқлик ва ишончлилик ошади. Шу билан бирга, тадбиркорлик субъектини очиш, якка тартибдаги тадбиркорларни ҳисобга қўйиш, банк пластик картасини очиш, сим карта олиш, суғурта ва реклама хизматларини рақамлаштириш каби жараёнларнинг онлайн йўлга қўйилиши аҳоли ва бизнес учун вақт ҳамда харажатни сезиларли даражада қисқартириш имконини беради.

Бу каби хизматларнинг рақамлаштирилиши, аввало, маъмурий тўсиқларни камайтириш, инсон омили билан боғлиқ хавфларни чеклаш ва соя иқтисодиёти улушини қисқартиришга хизмат қилади. Шу маънода, электрон давлат хизматлари рақамли иқтисодиёт ривожининг муҳим пойдеворидир.

Тақдимотда, шунингдек, сунъий интеллект технологиялари учун зарур инфратузилмани яратиш ишларининг бориши ҳақида ҳам атрофлича ахборот берилди. Айни пайтда замонавий кичик суперкомпьютер ишга туширилган, катта қувватга эга суперкомпьютерни харид қилиш ва эксплуатацияга жорий этиш ишлари фаол босқичда экани таъкидланди. Бу инфратузилма сунъий интеллект ечимларини амалий жиҳатдан татбиқ этиш учун зарур.

Лойиҳани амалга ошириш натижасида 15 та олий таълим муассасасида сунъий интеллект лабораториялари ташкил этилиши кўзда тутилган. Бу эса соҳада юқори малакали мутахассислар тайёрлаш, илмий тадқиқотларни кучайтириш ва маҳаллий сунъий интеллект ечимларини ишлаб чиқиш учун мустаҳкам асос яратади. Муҳими, мазкур чора-тадбирлар Ўзбекистонда сунъий интеллектни импорт қилишдан яратиш ва жорий этиш босқичига ўтишга хизмат қилади.

Умуман, электрон давлат хизматлари ва сунъий интеллект инфратузилмасини ривожлантириш бўйича белгиланган вазифалар рақамли трансформациянинг навбатдаги, сифат жиҳатдан янги босқичини бошлаб бераётир.

Тақдимотда мамлакат ҳудудида замонавий дата марказлар тармоғини янада кенгайтириш, ахборот тизимларининг барқарор ишлаши, маълумотлар хавфсизлиги ва узлуксизлигини таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Бу йўналиш рақамли трансформациянинг техник асосини ташкил этади. Чунки рақамли хизматлар ҳажми ошгани сари маълумотларни ишлаш, сақлаш ва ҳимоя қилишга талаб ҳам ортади.

Замонавий дата марказлар тармоғини ривожлантириш орқали давлат ахборот ресурсларини марказлашган ҳолда бошқариш, хизматларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш ва ташқи хатарларга бардошли инфратузилма яратиш имкони пайдо бўлади. Бу, айниқса, электрон давлат хизматлари, банк-молия тизими ва стратегик аҳамиятга эга ахборот ресурслари учун жуда муҳим. Шу билан бирга, маълумотларни мамлакат ичида сақлаш рақамли суверенитетни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Телекоммуникация инфратузилмасини ривожлантириш масалалари ҳам тақдимотнинг асосий йўналишларидан бири сифатида қайд этилди. Бу борада сўнгги йилларда барқарор ўсиш суръатига эришилаётгани, интернет тезлиги ва қамрови йилдан йилга ошиб бораётгани, мобил алоқа хизматлари сифати сезиларли даражада яхшиланган таъкидланди. Ушбу кўрсаткичлар рақамли хизматлардан фойдаланиш имконияти аҳоли учун кенгаяётганини кўрсатади.

2026 йилда 5G технологияларини жорий этиш режаси эса телекоммуникация соҳасида сифат жиҳатдан янги босқични бошлаб беради. Юқори тезлик, паст кечикиш ва катта маълумотлар оқимини узатиш имкониятига эга 5G тармоқлари саноат, транспорт, тиббиёт ва “ақлли шаҳар” лойиҳаларида рақамли ечимларни кенг жорий этишга хизмат қилади. Шу билан бирга, аҳоли пунктларини юқори тезликдаги интернет билан қамраб олиш ишларини давом эттириш рақамли тенгликни таъминлаш, шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги фарқни қисқартиришга қаратилган.

Сунъий йўлдош алоқасидан фойдаланишни кенгайтириш режалари эса географик жиҳатдан олис ҳудудларда ҳам барқарор интернет ва алоқа хизматларини йўлга қўйиш имконини беради. Бу эса рақамли хизматлардан барча фуқароларнинг тенг фойдаланишини таъминлашда муҳим омилдир.

Президентимиз рақамли технологиялар иқтисодиёт тармоқлари рақобатбардошлигини ошириш, давлат бошқарув тизими самарадорлигини кучайтириш ва аҳоли ҳаёти сифатига бевосита таъсир кўрсатишини алоҳида таъкидлаб, белгиланган вазифаларни ўз вақтида ва сифатли бажариш бўйича мутасадди идоралар раҳбарларига тегишли топшириқлар берди. Бу топшириқлар рақамли ислоҳотлар амалиётга татбиқ этилишида шахсий масъулият ва натижадорликка алоҳида эътибор қаратилишини англатади.

Умуман олганда, тақдимотда белгиланган вазифалар рақамли технологияларни мамлакат иқтисодиёти ва ижтимоий ҳаётнинг барча соҳасига чуқур жорий этиш, Ўзбекистонни минтақадаги рақамли ривожланиш марказларидан бирига айлантиришга қаратилган изчил ва стратегик “йўл харитаси” эканини кўрсатади.

Мамлакатимиз рақамли трансформацияда барқарор ва стратегик йўлни танлаган. Стартаплардан электрон давлат хизматларига, сунъий интеллект лабораторияларидан 5G технологияларигача бўлган тизимли чора-тадбирлар мамлакатни рақамли иқтисодиётда минтақавий лидерга айлантиришга хизмат қилади. Эндиги асосий вазифа халқаро бозорларда рақобатбардошликни кучайтириш ва ҳар бир фуқаронинг рақамли имкониятлардан тенг фойдаланишини таъминлашдир.

Сардор ТОЛЛИБОЕВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

СУНЪИЙ ИНТЕЛЛЕКТГА АСОСЛАНГАН ДЕҲҚОНЧИЛИК

Президентимиз ҳузурида шу йил 9 февраль куни қишлоқ хўжалигига бағишлаб ўтказилган тақдимотда соҳада илм-фанни янги босқичга олиб чиқиш учун амалдаги институционал инфратузилмани ўзгартириш вақти келгани қайд этилди. Унда биотехнология, молекуляр биология, ген муҳандислиги, гибрид уруғчилик, “ақлли” қишлоқ хўжалиги, космик ва дрон технологиялари, ерлар деградацияси ҳамда соғлом тупроқ, органик қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат хавфсизлиги, ветеринария, қишлоқ хўжалигини рақамлаштиришга оид таклифлар кўриб чиқилди.

Қолаверса, фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлашга қаратилган қатор янги имтиёзлар жорий этилди. Субсидиялар, солиқ енгилликлари ва сув тежовчи технологияларни рағбатлантириш чоралари аграр соҳада самарадорликни оширишга қаратилган янги босқични бошлаб бермоқда. Бу эса фермер хўжаликларида инновацион ечимларни жорий этиш масаласини янада долзарб қилиб қўймоқда.

Сўнгги йилларда қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш, ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш, фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш ҳамда соҳани рақамлаштириш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Иқлим ўзгариши ва сув танқислиги шароитида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун замонавий технологияларни жорий этиш ислоҳотларнинг муҳим йўналишларидан бирига айланмоқда.

Қишлоқ хўжалигида ҳосилдорлик энди фақат меҳнатга эмас, балки технологияга ҳам боғлиқ бўлиб бормоқда. Иқлим ўзгариши, сув танқислиги ва ишлаб чиқариш харажатлари ўсиши фермердан янги ёндашувларни талаб қилмоқда. Шу шароитда сунъий интеллект қишлоқ хўжалигида ресурсларни тежайдиган, ҳосилни оширадиган ва даромадни кўпайтирувчи самарали иқтисодий ечим сифатида олдинга чиқмоқда.

Бу йўналишда халқаро амалиётда етакчи бўлган ФАО (Food and Agriculture Organization of the United Nations) турли мамлакатларда рақамли фермерлик лойиҳаларини жорий этиб, амалий натижаларга эришиб келмоқда. Айни пайтда Ўзбекистонда ҳам қишлоқ хўжалигини рақамли трансформация қилишга қаратилган қатор ишлар бошланди.

Ушбу халқаро тажриба Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги ислоҳотлари доирасида сунъий интеллект технологияларини жорий этиш учун ҳам амалий аҳамиятга эга. Масалан, сунъий интеллект ечимларини

қўллаётган Сенегалнинг ялпи ички маҳсулоти тахминан 30 миллиард, Руанданики 14 миллиард АҚШ долларига етди. Демак, иқтисодий салоҳияти юқори бўлган Ўзбекистон учун ҳам бу борада имконият янада кенг экани аниқ кўринади.

Қишлоқ хўжалигида сунъий интеллект асосида қабул қилинган қарорлар ресурсларни тежаш ва ҳосилдорликни оширишга хизмат қилади. Бу ёндашув анъанавий усулларга нисбатан аниқ маълумотларга таяниши билан устунликка эга. Масалан, сунъий интеллект қўлланилганда сув сарфи ўртача 25-35 фоизгача қисқаради, ҳосилдорлик эса 15-30 фоиз ошиши мумкин. Касалликлар эрта аниқланади ва ортиқча харажатлар камаяди. Натижада ишлаб чиқариш самарадорлиги сезиларли даражада ошади.

Бу эса фермер даромадини кўпайтириш билан бирга қишлоқ хўжалигини рақамли трансформация қилишга қаратилган ислоҳотларнинг иқтисодий самарасини таъминлайди.

Халқаро тажриба ва иқтисодий таҳлиллар шуни кўрсатдики, сунъий интеллект қишлоқ хўжалиги учун қиммат тажриба эмас, балки тез самара берадиган иқтисодий ечимдир. У сув ресурсларини тежайди, ҳосилдорликни оширади ва фермерлар даромади ўсишига хизмат қилади.

Сунъий интеллект технологияларини жорий этиш Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги учун нафақат мумкин, балки барқарор ривожланиш йўлида зарур қадамдир.

Ушбу ташаббуслар доирасида соҳани рақамлаштириш стратегияси ишлаб чиқилмоқда, агромаълумот инфратузилмаси шакллантирилмоқда ҳамда фермерларга рақамли хизматлар кўрсатиш тизими босқичма-босқич жорий этилмоқда. Бу эса сунъий интеллектни кенг қўллаш учун мамлакатимизда зарур ташкилий ва ахборот пойдевори яратилаётганини англатади.

Сунъий интеллект жорий этилган шароитда сув ресурслари тежамкор бошқарилади, ҳосилдорлик барқарор ўсади ва касалликлар эрта аниқланади. Иқлим хавфлари олдиндан башорат қилиниб, кутилмаган йўқотишлар камаяди. Акс ҳолда, сув танқислиги кучайиши, ҳосил йўқотишлари ортиши ва рақобатбардошлик пасайиши мумкин. Демак, технологияни жорий этмасликнинг ўзи ҳам муайян иқтисодий хавфларни юзага келтиради. Айниқса, сув ресурслари ва ҳосил йўқотишлари билан боғлиқ хатарлар сунъий интеллект орқали сезиларли даражада камайтирилиши мумкин.

Сунъий интеллектни жорий этиш катта сармоя талаб қилади деган фикр амалиётда тўлиқ тасдиғини топмаяпти. Оддий сенсорлар, рақамли мониторинг ва прогноз тизимлари орқали ўртаҳол фермер хўжаликлари учун ҳам самарали ечимлар жорий этиш имконияти бор.

Ҳисоб-китобларга кўра, бундай технологиялар сув тежалиши орқали йилига ўртача 5-7 миллион сўм, ўғит ва кимёвий воситалар сарфи камайиши ҳисобига 4-6 миллион сўм, ҳосил қиймати ошиши орқали эса 15-25 миллион сўмгача қўшимча даромад келтириши мумкин. Жами иқтисодий самара 24-38 миллион сўмни ташкил этади.

Бошланғич сармоя ўртача 14-22 миллион сўм бўлиб, технология кўп ҳолларда 6-12 ой ичида ўзини қоплайди. Бу эса сунъий интеллектни харажат эмас, балки юқори даромад келтирувчи инвестиция сифатида баҳолашга асос беради.

Бироқ технологиянинг самарали ишлаши учун фақат техник ечимлар етарли эмас. Бу жараён давлат сиёсати, инфратузилма ва билим тизими билан уйғун ҳолда кечиши лозим.

Шу маънода, сунъий интеллект қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларнинг мантиқий давоми сифатида намоён бўлмоқда. Давлат томонидан яратилаётган янги имтиёзлар эса фермер хўжаликларида бундай технологияларни жорий этиш учун амалий иқтисодий асос яратмоқда.

Караматилла ҲАИТБОЕВ,
техника фанлари номзоди,
доцент

Ватанни севиш — қуруқ шиор эмас. У инсоннинг ҳар бир сўзи ва амалларида намоён бўладиган юксак маънавий хулқ-атвордир.

Нуқтаи назар

ЖАДИДЛАР ВА МИЛЛИЙ ТАРБИЯ

Ҳабиб АБДИЕВ,
Мактабгача таълим ташкилотлари директор ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти проректори

Бола тарбиясида энг муҳим бўғин мактабгача таълимдир. Чунки шахснинг илк маънавий асослари айнан 3-6 ёшда шаклланади. Боланинг дунёқараши, ахлоқий тушунчалари, ўзини англаш ва жамоада ҳамкорлик қилиш қобилияти шу даврда юзага келади. Демак, мактабгача таълим фақат мактабга тайёрлов эмас, балки миллий ва маънавий пойдевор яратишнинг дастлабки босқичидир.

Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 5 февралдаги “Мактабгача таълим ва тарбия тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 28 январдаги “Узлуксиз таълим тизимида ёшларни миллий қадриятларга садоқат ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш самарадорлигини ошириш дастурини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарорида таълим сиёсатининг стратегик йўналишлари, “Миллий тарбия модели”ни яратиш ва уни таълим тизимининг барча бўғинларида изчил жорий этиш белгилаб берилган.

Бир йиллик мактабга тайёрлов гуруҳларини умумий ўрта таълимнинг дастлабки поғонаси сифатида жорий этиш таълимда узлуксизликни таъминлашга

қаратилгани билан муҳимдир. Мазкур босқичда бола мактаб муҳитига moслашиб, масъулият, интизом ва ижтимоий фаоллик хислатларига эга бўлиб боради. Муҳими, унда миллий ўзликка оид илк тушунчалар пайдо бўлади.

Бу борада жадид маърифатпарварлари томонидан илгари сурилган ғоялар, амалга оширилган ислоҳотлар ҳамон долзарблигини йўқотгани йўқ. Улар таълим миллат тараққиётининг асосий омили эканини англаган ҳолда янги усул мактаблари очиб, болаларга замонавий илм-фан билан бирга миллий таълим ва миллий руҳни ҳам сингдиришга қатъий ҳаракат қилди.

Абдулла Авлонийнинг фикрича, ахлоқ, зеҳн ва жисмоний камолот уйғун ривожланиши учун “тарбияни туғилган кундан бошламоқ лозим”. Бугун миллий тарбия модели айнан шу тамойилга суянади. Шунда бола билимли бўлиш билан бирга юксак тарбия эгаси ва маънавиятли шахс сифатида камол топади.

Мактаб — миллат тақдирини белгилайдиган муқаддас маскан, тафаккур боғчаси. Миллатни юксалтирадиган ягона йўл эса билим ва маърифатдир. Шу боис, боланинг фикрлаш қобилиятини эрта ривожлантириш, мустақил фикрлаш ва хулоса чиқаришга ўргатиш жадид боболаримиз астойдил орзу қилган устувор вазифа бўлган. Мазкур ғоялар мактабгача таълим мазмунини бойитишда ҳал қилувчи методологик асос сифатида эътироф этилмоқда.

Бола дунёни, аввало, ўйин орқали кўради. Шу жиҳатдан мактабгача таълим жараёнида турфа мавзудаги ўйинлар, савол-жавоб машғулотлари, ижодий топшириқлар ва гуруҳ муҳокамаларидан самарали фойдаланиш катта аҳамиятга эга. Бу усуллар болада нафақат билим олиш, балки фикрлаш, мулоҳаза юритиш ва ўз нуқтаи назарини эркин ифода этиш кўникмасини ҳам тарбиялайди.

Жаҳон тажрибаси кўрсатмоқдаки, мактабгача таълимда болаларга ватанпарварлик ва миллий ғурур ғоялари жасорат ва эзгулик тимсоллари орқали сингдирилади, тарбия жараёни эса ибратли воқеалар билан бойитилади. Шу йўл билан миллий ғурур тушунчаси агрессивликдан холи, маънавий юксалиш тарзида намоён бўлади. Масалан, Германия мактабгача таълимида эътиборга молик “Кичик фуқаро” демократик тарбия модели амал қилади. Унда болага тарбия объекти эмас, балки фаол иштирокчиси сифатида қаралади. Боғчаларда “Болалар кенгаши” ташкил этилиб, оддий ва содда қарорлар болалар иштирокида қабул қилинади. Шу тариқа уларда масъулият ва қадриятларга ҳурмат шаклланади, ўзўзини англаш жараёни тезлашади.

Агар биз бугун мактабгача таълимда жадидлар меросини мазмунан ва руҳан татбиқ этсак, эртага жамиятда маънавий бўшлиқ эмас, балки маърифатли ва масъулиятли авлод вояга етади.

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

Юртимизда ҳам жадид маърифатпарварлар ҳаёт йўли ва ғояларини мактабгача таълим жараёнига инновацион ёндашувлар асосида интеграция қилиш имкониятлари етарли даражада кенг. Масалан, “Маърифат қаҳрамони” ёки “Тафаккур боғчаси” каби демократик тарбия моделларини татбиқ этиш болалар қалбида миллий ғурур ва онгли фуқаролик бурчини янада кучайтиришга хизмат қилади. Шунингдек, таълим жараёнида “Кичик кенгаш” каби ҳафталик муҳокамаларни йўлга қўйиш болаларни эркин фикрлаш ва мулоқотга чорлайди. 10-15 дақиқалик самимий суҳбатлар туфайли улар ўз фикрини ифода этишни, бошқаларни эшитишни ўрганади.

“Менинг фикрим муҳим” бурчаги эса болага “сенинг ўз овозинг бор” деган қатъий ишонч беради. Шунда у расм чизадими, белги қўядими, барибир унинг қараши, айтган фикрлари эътиборсиз қолмайди. “Адолат қутичаси” эса низоларни пардаламай, очиқ муҳокама қилиш маданиятини мустаҳкамлайди. Бу билан бола адолат, келишув ва ўзаро ҳурмат тушунчаларини табиий равишда ўзлаштиради. Бундай ёндашувлар мактабгача таълимни оддий парваришлаш тизимидан бола шахсини тарбияловчи маънавий-маърифий муҳитга айлантиради. Бола фикри ўсиб, дунёқараши тобора кенгайиб боради.

Миллий тарбия модели ҳақида сўз юритилар экан, унинг назарий асосларини амалиёт билан боғлаш масаласи долзарб аҳамият касб этади. Бу жараёнда ўқув-методик таъминот, тарбиячилар малакаси ва таълим муҳитининг мазмунан бойлиги ҳал қилувчи омил ҳисобланади.

Ватанни севиш — қуруқ шиор эмас. У инсоннинг ҳар бир сўзи ва амалларида намоён бўладиган юксак маънавий хулқ-атвордир. Бола табиатни асраш орқали ватанни англасин, катталарга ҳурмат орқали миллий маданиятни ҳис қилсин, яхши ўқиш орқали юртга фойда келтириш мумкинлигини теран тушунсин. Ана шунда ватанпарварлик туйғуси табиий ҳолда юзага чиқади.

Бугунги глобал ахборот муҳитида миллий қадриятлар ёшликдан сингдирилмаса, бола онгида маънавий бўшлиқ юзага келиши мумкин. Демак, ахборот тезлиги, глобал таъсирлар ва мафкуравий рақобат кучайган замонда боланинг маънавий иммунитетини ҳар қачонгидан эрта шакллантириш кечиктириб бўлмайдиган заруратдир. Бу иммунитет эса тақиқ ва чекловларсиз, мустаҳкам миллий асосга таянган ҳолда вужудга келади. Жадидлар мероси ана шундай асосларидан бўла олади. Шу боис, жадидлар мероси асосида мультфильмлар, аудиоэртаклар, интерактив ўйинлар ва электрон ресурслар яратиш жуда фойдали бўлади. Буларнинг барчаси тўғри йўналтирилса, бола тез қабул қилади.

Таълим-тарбия уйғунликда олиб борилиши учун оила ва мактаб ҳамкорлиги энг муҳим унсурлардан бири саналади. Ота-она ва тарбиячи ягона мақсад йўлида ҳаракат қилса, кутилган натижага эришилади. Шунинг учун мактабгача таълим ташкилотларида ҳам ота-оналар билан маънавий-маърифий учрашувлар, очиқ машғулотлар ва қўшма тадбирларни йўлга қўйиш мақсадга мувофиқ.

Болалар тарбиясида тарбиячи шахси ва касбий маҳорати ҳал қилувчи ўрин тутади. Унинг нутқи, кийиниши, муомаласи ва одоби болалар учун ўзига хос бебаҳо сабоқ ва яширин дарсликдир. Агар тарбиячи миллий қадриятларга чуқур ҳурмат билан муносабатда бўлса, бола ҳам шу руҳда тарбияланади.

Агар боланинг мурғак қалбида илмга муҳаббат, юртга садоқат ва фаол ҳаётий тушунча шаклланса, у эртага мамлакат тараққиётига ҳисса қўшадиган масъулиятли шахс бўлиб вояга етиши шубҳасиз. Шу нуқтаи назардан қараганда, бугунги мактабгача таълим ташкилоти ҳам бола қалбида илк фуқаролик ҳиссини уйғотувчи муҳитга айланиши зарур. Зеро, бола “мен шу юртнинг фарзандиман” деган содда, аммо теран маънога эга туйғунинг илк нишоналарини ҳис этсин.

Абдурауф Фитрат тафаккурни ривожлантиришни миллат тараққиётининг бош омили деб билди, болани тайёр қолипга солишни эмас, балки унинг қалби ва онгида мустақил фикр учқунини ёқишга интилди. Чунки эркин фикрлайдиган авлодгина янги жамиятни бунёд эта олади. Шу боис, мактабгача таълим ана шу ғоялар асосида ташкил этилса, тарбия жараёни оддий кўникмаларни сингдириш билан чекланиб қолмай, бола шахсининг ички салоҳиятини кенг очадиган, уни мустақил ва онгли фикрлаш сари етаклайдиган қудратли кучга айланади.

Маҳмудхўжа Беҳбудий назарида таълим миллатни жаҳон тараққиёти билан ҳамнафас этадиган, унинг тақдирини белгилайдиган стратегик омил эди. Унинг қарашларидан англашиладики, миллий тарбия замонавийликдан четда қолмаслиги, аксинча, анъана ва янгиланиш уйғунлигида камол топиши даркор. Болалар қалбида миллий қўшиқлар садоси билан бирга, замонавий ахборот технологияларидан онгли фойдаланиш маданияти ҳам шаклланмоқда. Бу ҳолат келажак авлод ҳам рақобатбардош, ҳам юксак маънавиятли инсон бўлиб вояга етади.

Мактабгача таълим ҳақидаги ҳар бир мулоҳаза, фикр ва таклиф бу — миллат келажаги ҳақидаги ғамхўрлик. Чунки боғчада айтилган ҳар бир сўз, ўтказилган ҳар бир машғулот, берилган ҳар бир ибрат бола қалбида из қолдиради. У шу излар асосида ўзини англайди, ўз йўлини танлайди, ўз юртига муносабатини шакллантиради.

Жадидлар учун мактаб келажак устахонаси эди. Бугун мактабгача таълим ташкилотлари ана шу устахонанинг илк поғонасига айланиши керак. Юксак бинолар мустаҳкам пойдеворсиз барпо этилмаганидек, маънавий баркамол жамият ҳам юксак тарбиясиз ва мустаҳкам билимсиз ривож топмайди.

Ўзбекистон Қаҳрамони, устоз Иброҳим Ғафуровнинг қуйидаги ибратли фикрлари миллий тарбия учун жуда долзарб: “Энг яхши миллий тарбия бу — умуминсоний тарбия ҳамдир. Мустақил Ўзбекистонда миллий тарбиянинг ана шундай йўли асос қилиб олинмоқда. Бизда миллий тарбиянинг жуда мўътабар тажриба мактаблари мавжуд. Бу мактабларда тинимсиз ўрганмоқ ва тинимсиз ўқимоқ лозимдир”.

Агар биз бугун мактабгача таълимда жадидлар меросини мазмунан ва руҳан татбиқ этсак, эртага жамиятда маънавий бўшлиқ эмас, балки маърифатли ва масъулиятли авлод вояга етади. Миллий тарбия модели қоғозда қолиб кетмай, ёш авлод қалбида яшай бошласа, ана ўшанда ислоҳотлар самараси яққол кўринади. Шунинг учун ҳам мактабгача таълим — оддий босқич эмас. У миллат келажаги бошланадиган нуқтадир. Бу нуқтадаги ҳар бир иш ёрқин келажак сари ташланган мустаҳкам ва дадил қадамдир.

Муносабат

ТАШАББУСКОР ЁШЛАР МАЙДОНИ

Президентимизнинг ёшлар билан навбатдаги очиқ мулоқотида билдирилган фикр ва ташаббуслар, айниқса, таълим сифати, инновация, рақамли технологиялар, тадбиркорлик ва ватанпарварлик руҳини юксалтириш борасидаги вазифалар биз, олий таълим муассасалари жамоаси учун дастуриламал бўлиб хизмат қилади.

Шерзод НЕЪМАТОВ,
Қарши давлат техника университети ректори

Астойдил ҳаракат қилган одам, албатта, кўзлаган манзилига етади. Ёшлар билан учрашув натижаларимизни сарҳисоб қилиш ва янги режа-мақсадларни белгилаб олишимизга асос бўлди.

Мамлакатимизнинг ёшларга оид сиёсати, эртани ўйлаб кўрилаётган изчил чора-тадбирлар бугун самарасини бермоқда. Ёшларимиз кўрсатилган ғамхўрлик, имконият ва имтиёзлардан руҳланиб, ўзига ишончи ортяпти. Бугун янгиликка интилувчан, билимли, ташаббускор ёшларнинг янги авлоди майдонга чиққан. Шунга мос равишда университетимизда ҳам кенг кўламли ишлар амалга ошириляпти. Хусусан, “Келажакка қадам” дастури орқали 166 талабанинг тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш мақсадида банклардан 6 миллиард 405 миллион сўм миқдорида кредит ажратилди. Банк имтиёзлари тадбиркорликка қизиқадиган ёшларнинг ўз бизнесини йўлга қўйиши ёки оилавий тадбиркорликни ривожлантиришида асосий кўмакчига айланди.

Талабаларимиз мунтазам равишда “Мирзо Улуғбек ворислари” ва бошқа танловларда ғолиблар сафидан ўрин эгаллаб келмоқда. Жорий ўқув йилининг ўзида 13 талабамиз Ўзбекистон Президенти ва бошқа номдор стипендиялар соҳиби бўлди.

Халқаро ҳамкорлик борасида ҳам ишларимиз кўлами кенгаймоқда. Ҳозир 2 та қўшма таълим дастури бўйича фаолият юритяпмиз. 350 талабамиз “Ишла ва саёҳат қил (Work and travel)” дастури асосида Германия ва Болгарияда пул тўланадиган амалиёт жараёнларида иштирок этиш учун ҳужжат топширган. Айни пайтда 1000 дан ортиқ талаба немис тили курсларида тил ўрганмоқда. Шунингдек, 15 талаба грантлар асосида Европа Иттифоқининг нуфузли университетларига стажировка ўташ, қисқа ва узоқ муддатли таълим дастурлари асосида таҳсил олиш учун юборилади.

2025/2026 ўқув йилида университетни 5408 битирувчи тамомлайди. Уларнинг барчасини иш билан таъминлаш чораси кўрилмоқда. Университетимизга бириктирилган 10 дан ортиқ корхона ва ташкилот билан ҳамкорликда дуал таълим йўлга қўйилмоқда. Талабаларни янги билим ва ҳунарларга ўргатиш мақсадида Сунъий интеллект, Биоэнергетика, Кимёвий технология илмий-тадқиқот лабораториялари ҳамда “Energo Control Lab” энергия аудит маркази, Сейсмология ва қурилиш илмий-тадқиқот институтини ташкил этишни мақсад қилганмиз.

Муҳандис талабаларимиз хорижда осон иш топиши учун, аввало, уларга замонга мос таълим бериш, шунингдек, асосий таълим йўналишларини халқаро аккредитациядан ўтказиш лозим. Бугунги кунгача университетимизнинг 3 та магистратура мутахассислиги ва 2 та бакалавриат таълим йўналиши Германиянинг ASIIN халқаро аккредитация ташкилотида рўйхатдан ўтказилди. Бу нима беради?

Эртага талабага дипломга қўшиб, халқаро аккредитация сертификатини ҳам берамиз. Демак, битирувчининг қўлида университет дипломи, муҳандисликка оид халқаро сертификат, тил билиш бўйича яна бир сертификати бўлса, у ишсиз қолмайди. Нафақат Ўзбекистонда, балки чет элда ҳам ўзига муносиб, сердаромад ишни осон топа олади.

Бугунги кунда ҳар бир университет фаолиятини баҳолашда талабалар бандлигини таъминлашдаги кўрсаткичига алоҳида эътибор қаратилади. Бу — катта масъулият. Сабаби, олийгоҳни тамомлаётган талаба нафақат билимли мутахассис, балки ҳунарли бўлиши ҳам лозим. Ана шунда унинг эртага ишли бўлиши осон кечади. Билими, ҳунари борми, ишсиз қолмайди.

Университетимизнинг қурилиш ва архитектура таълим йўналишида таҳсил оладиган талабаларидан 776 нафари вилоятдаги 99 та маҳалланинг бош режасини ишлаб чиқишга жалб этилди. Уларнинг амалий машғулотлари ҳам ана шу ҳудудларда ташкил қилинмоқда. Бу билан маҳорати юксалиб, тажрибаси ортади. Янги ғоялар, лойиҳалар учун замин яратилади.

Китобхонликни кучайтириш мақсадида университетимизда “Бир ойда бир китоб”, “Асардан иқтибос” каби танловлар йўлга қўйилди. Профессор-ўқитувчиларимиз томонидан маҳаллалардаги ёшларга китоблар совға қилинди. Маънавият ҳамиша устувор масала ҳисобланади, чунки мутахассиснинг билими, ҳунари, дипломи бўлса-ю, маънавияти бўлмаса, у етук кадр эмас. Инсоннинг, биринчи навбатда, маънавияти шаклланган бўлиши лозим. Юқорида таъкидлаганимиздек, бадиий асарлар билан боғлиқ танловлар талабаларимизни китобга ошно қилди.

Президентимизнинг ёшлар билан мулоқотида талабаларнинг спорт соҳасидаги иқтидорини аниқлаш, уларни халқаро мусобақаларга тайёрлаш, малакали мураббийлар қўл остида шуғулланишини таъминлаш масаласида ҳам муҳим ташаббуслар илгари сурилди. Шу мақсадда спорт федерациялари билан амалий ҳамкорлик ўрнатилмоқда. Шахмат бўйича вилоят чемпиони ва бир неча турнирлар ғолибаси Феруза Қурбонованинг халқаро мусобақаларда иштирок этишига ёрдам кўрсатилади.

Шу ўринда ёшларга айтар сўзимиз бор: билим олишга масъулият билан ёндашинг. Ҳар бир дарс, ҳар бир лаборатория машғулоти, ҳар бир амалий топшириқ келажагингиз учун пойдевордир. Инновацион фикрлашни ривожлантиринг. Стартап лойиҳалар, илмий тадқиқотлар ва амалий ишланмаларда фаол иштирок этинг. Тил ўрганиш ва рақамли кўникмаларни ошириб боринг. Булар халқаро майдонда рақобат қила олиш учун талаб эмас, балки заруратдир.

Ҳозир университетимизда 22 мингга яқин талаба таҳсил олмоқда. Иқтидорли ёшларимиз томонидан 60 дан ортиқ стартап лойиҳа яратилиб, улардан 10 га яқини амалиётга тавсия қилинди. Ушбу стартаплар, асосан, маҳаллалар ва ҳудудий корхоналардаги муаммолар ечимига қаратилаётгани билан аҳамиятли.

Талаба ёшларнинг инновацион лойиҳалари ва ташаббусларини қўллаб-қувватлаш мақсадида университетимизда замонавий экотизим яратилади. Яъни Муҳандислик илмий-ишлаб чиқариш маркази (Fab-lab) ишга туширилмоқда. Марказ уларни 10 дан ортиқ касбга ўргатиш, 150 дан ортиқ ёшнинг бандлигини таъминлаш, стартапларнинг “ғоядан маҳсулотгача” тамойилини амалга оширишга хизмат қилади.

Давлатимиз раҳбари томонидан билдирилган ишонч катта шараф ва улкан масъулиятдир. Бу ишончни амалий натижалар, янги ютуқлар ва юксак марралар билан оқлашга ҳаракат қиламиз. Аминманки, университетимиз талабалари нафақат Қашқадарё вилояти, балки бутун мамлакатимиз тараққиётига муносиб ҳисса қўшадиган етук мутахассис бўлиб етишади.

Зулфияхоним издошлари

ЮРТ ШАРАФИНИ ЮКСАЛТИРАЁТГАН НАФОСАТ СОҲИБАЛАРИ

Атоқли ўзбек шоираси ва жамоат арбоби Зулфия Исроилова номи билан аталган давлат мукофоти йиллар давомида фан, таълим, адабиёт, маданият, санъат, спорт, жамоатчилик фаолияти ва ахборот технологиялари каби қатор йўналишларда 14 ёшдан 30 ёшгача бўлган юзлаб иқтидорли ва ташаббускор қизларни кашф этиб, ютуқларини кенг жамоатчиликка танитишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Илгари ҳар бир ҳудуддан бир нафардан, жами 14 иқтидорли хотин-қиз ушбу мукофот билан тақдирланган бўлса, 2018 йилдан бошлаб ҳар бир ҳудуддан икки нафардан, жами 28 хотин-қизни тақдирлаш амалиёти жорий этилди. Шу билан бирга, мукофотга талабгорлар учун ёш чегараси 30 ёшгача узайтирилди.

2024 йилда мукофотни тақдим этиш тизими янада такомиллаштирилди. Президентимизнинг 2024 йил 7 февралдаги фармонига мувофиқ, хотин-қизлар ўртасида рақамли кўникмаларни ривожлантириш, ахборот технологиялари соҳасидаги фаоллигини ошириш ва АТ соҳадаги ютуқларини рағбатлантириш мақсадида ахборот технологиялари алоҳида, саккизинчи йўналиш сифатида киритилди.

Таъсис этилганидан буён 500 дан зиёд иқтидорли қиз ушбу давлат мукофотига сазовор бўлган. Бу юртимизда истеъдодли, билимли, ташаббускор ва фаол қизлар сони йил сайин ортиб бораётганининг ёрқин далилидир.

Жорий йил 6 март куни хотин-қизлар байрами муносабати билан ўтказилган тантанали тадбирда давлатимиз раҳбари 28 нафар иқтидорли хотин-қизни Зулфия номидаги давлат мукофоти билан тақдирлади. Давлат раҳбари қўлидан ушбу нуфузли мукофотни қабул қилиб олган хотин-қизларнинг қалбидан кечган ҳиссиётлари ҳақида билиш мақсадида улар билан давра суҳбати уюштирдик.

Саодатга элтувчи илм

Латофат АМИРОВА,
эркин ижодкор, шоира

Ҳаёт синов ва қийинчиликлари билан тотли. Синовлар бизни ўстириб, юксак марраларга етаклаши эса ҳақиқат экан. Қашқадарё вилояти Косон туманидаги чекка бир қишлоқда улғайдим. Мактабда ўқиб юрган кезларимдан адабиётга ихлосим баланд эди. Коллежда ўқиган йилларимда Озод Шарафиддиновнинг "Довондаги ўйлар" асари мени адабиётга буткул ошуфта қилди.

Орзум пойтахтда ўқиш эди, аммо оилавий шароит сабаб ниятим амалга ошмади. Бу орада турмушга чиқдим. Бироқ китоб мутолаасидан ҳеч қачон воз кечмадим. Рўзғор ташвишлари, келинлик вазифалари, кейинчалик фарзанд тарбияси билан банд бўлсам-да, тунларимни дарс қилиш ва ўз устимда ишлашга бағишладим.

Ҳа, ҳаётимда синовлар кўп бўлди. Турмуш ўртоғим ва фарзандим эпилепсия хасталиги билан оғрийди. Бу бош мия билан боғлиқ касаллик бўлиб, инсонда такрор-такрор тутқаноқ хуружларини келтириб чиқаради. Турмушнинг оғир зарбаларига чидаш учун ўзимда куч топа олган аёлман. Давлатимиз томонидан аёллар учун яратилаётган шароитлар эса қаддимни тик тутиб, қадрли бўлиб яшашимга йўл очмоқда.

Ҳаёт синовларини меҳнат, ўқиш ва изланиш билан енгишга ҳаракат қиляпман. Чунки оиламга тиргак, фарзандларимга суянч бўлишим шарт, бу инсоний бурчим. Бўш вақтимда, асосан, тунлари китоб ўқиб, ижод қиламан. Ҳаётимда қандай қийин шароит ва машаққат бўлмасин, барибир ўқийман. Чунки фақат илм инсонни қутқаради, ёруғликка, фаровон ва саодатли ҳаётга бошлайди.

Тўғри, кўп қаршиликлар бўлди, лекин мақсадимдан қайтмадим. Йиғлаб-йиғлаб дарс қилиб ухлаб қолган тунларим кўп бўлган. Аммо бу меҳнатларим зое кетмади, бугун юзим ёруғ. "Китоб ўқиб ким ҳам бўлардинг" деганлар эса мулзам...

Айтмоқчиманки, китоб ва илм инсонни доимо яхшилик ва эзгуликка бошлайди. Буни Президентимиз томонидан менга билдирилган улкан ишончда яна бир бор англадим. Мен нафақат давлат мукофотини олдим, балки ўша бахтли кунда уйли ҳам бўлдим. Энг муҳими, ҳаммасини уддалай олишимга бўлган ишончим янада мустаҳкамланди.

Шу муносабат билан байрам тантанасида, ўша бахтиёр лаҳзада давлатимиз раҳбарига айта олмаган сўзларимни "Янги Ўзбекистон" газетаси саҳифалари орқали етказмоқчиман:

"Президентим, сизга чексиз раҳмат. Сиз ҳаётимни нур ва қувончга тўлдирдингиз. Янада кучлироқ бўлиб яшашим учун рағбат ва ишонч бердингиз. Мен бу мукофотни олишимга, очиғи, асло ишонмаган эдим. Мукофот билан бирга уй совға қилганингиз титраб турган юрагимга малҳам бўлди. Куни кеча икки хонали уй калитини қўлимга топширишганида, меҳнатим ва ижодим бекорга эмаслигини яна бир бор англадим. Сиз мен ва оилам учун гўзал ҳаёт эшигини янада кенг очиб бердингиз. Азиз бошингиз ҳамиша омон бўлсин!".

Бу иштиёқ катта марралар сари йўл очади

Дилафрўзхон СОБИРОВА,
Фарғона шаҳридаги Президент мактабининг 11-синф ўқувчиси

Жорий йилнинг 6 март санаси энг омадли ва қувончли кунларимдан бири бўлиб қолди. Кўксарой қароргоҳида бўлиб ўтган тақдирлаш жараёнида давлатимиз раҳбари қўлидан Зулфия номидаги давлат мукофотини қабул қилиб олдим.

Ушбу учрашув, у ерда айтилган самимий сўзлар ва эътирофлар барча қизлар қатори менинг ҳам қалбимда ўчмас из қолдирди. Ҳали-ҳамон кўз олдимда: исмим янграгани, саҳна томон секин қадам ташлаб бораётганим, аммо ич-ичимдан шошилиб, ҳаяжондан юрагим тез ургани ... бу ҳолат ҳеч ёдимдан чиқмаса керак.

Президентимиз мукофотни тақиб, биз, ёшларнинг ютуқларимиздан мамнунлигини айтди. Мен бениҳоя хурсанд бўлдим. Раҳмат айтиб, жойимга қайтаётганимда Президентимиз аудиторияга қараб: "Гарвардлик қизим бу", дея таъкидлади. Ўша лаҳзада кўнглимда шундай ажойиб ҳислар жўш урдики, уларни сўз билан ифода этиш қийин. Бу фақат қувонч эмас, ишонч, масъулият ва туганмас илҳом эди.

Давлатимизнинг мен каби оддий бир қизга кўрсатган бундай эътибори ва эътирофи юрагимда илгари ҳеч ҳис қилмаган қувонч, завқ-шавқни уйғотди. Ишонаманки, бу иштиёқ келгуси фаолиятимда янада катта марраларни забт этишимга катта туртки бўлади.

Ўша куни залда онам ҳам ўтирган эди. Ростини айтсам, ҳаяжондан унинг юзига қарашга журъат қилолмадим. Аммо мени дунёга келтирган, тарбиялаб вояга етказган ва ҳаммадан кўп яхши кўрадиган волидамни бир оз бўлсада қувонтира олганим учун ўша кез ўзимни жуда бахтли ҳис қилдим. Албатта, бу мукофотгача бўлган йўлимда кўплаб инсонларнинг ҳиссаси бор.

Ҳаётнинг гўзал ва унутилмас лаҳзаси

Нодира ИБРАГИМОВА,
Тошкент шаҳридаги "Shkola 21" нодавлат таълим муассасаси лойиҳа раҳбари

Сурхондарё вилоятининг Сариосиё туманидаги чекка бир қишлоқда туғилганимга қарамай, юртимизда яратилаётган чексиз имкониятлар туфайли дунёнинг энг нуфузли университетларида таҳсил олиш имконига эга бўлдим. Қарийб ўн йилдан буён ахборот технологиялари соҳасида илмий изланишлар олиб боряпман. Бугунги кунда беш тилда эркин мулоқот қила оламан.

Ҳозир Янги Ўзбекистон университети магистратурасида таҳсил оляпман. Мен ўқиётган йўналиш Германия билан ҳамкорликда йўлга қўйилган бўлиб, дарслар юқори малакали профессорлар томонидан ўтилади. Энг муҳими, мамлакатимизда аёллар таълимини қўллаб-қувватлашга қаратилган эътибор туфайли контракт тўловим тўлиқ давлат томонидан қопланмоқда.

Бугунги кунгача АҚШ, Малайзия, Марокаш, Жанубий Корея, Камерун ҳамда бир қатор Европа ва МДҲ мамлакатларида тажриба орттириб, халқаро технологик лойиҳаларда иштирок этдим. Бир неча бор Google ва Amazon компанияларидан ишлаш таклифини олдим. Польшада ўтказилган йирик ахборот технологиялари саммитида Ўзбекистондан иштирок этган илк қиз сифатида қатнашиб, 10 минг кишилик аудитория олдида юртимиздаги жадал ислоҳотлар ва имкониятлар ҳақида нутқ сўзлаш насиб этди.

Шифокорлар оиласида улғайганим боис, соғлиқни сақлаш соҳасига қизиқишим тиббиётни сунъий интеллект билан боғлашга ундади. Чикагонинг нуфузли компаниясида АҚШ бўйлаб юздан ортиқ шифохона маълумотларини таҳлил қилиш бўйича тажриба орттирдим.

Ҳозир Камерунниг Яунде шаҳрида биологлар жамоаси билан биргаликда безгак ва тиф касалликларини сунъий интеллект орқали микроскопик қон таҳлиллари асосида аниқлашга қаратилган лойиҳада иштирок этмоқдаман. Бу лойиҳада фаолият юритаётган илк ўзбек қизларидан бири эканим мен учун катта шараф.

Изланишларимнинг барчаси юртимизда хотин-қизларга қаратилаётган юксак эътибор ва яратилаётган имкониятларнинг амалий натижасидир. Келажакдаги асосий мақсадим сунъий интеллект ва тиббиётни уйғунлаштирган ҳолда эрта диагностика моделларини ишлаб чиқиш ва илмий тадқиқотлар қилишдир. Бунинг учун билимимни дунёнинг етакчи университетларида янада бойитиб, уларни юртимиз билан ҳамкорликка жалб қилишни режалаштирганман.

Зулфия номидаги давлат мукофотини давлатимиз раҳбари қўлидан қабул қилиб олганим мен учун катта фахр ва шарафдир. Президентимизнинг самимий сўзлари келажакдаги мақсадларимга учқур қанот бағишлаб, онгимга руҳий куч, ҳаётимга гўзал ва унутилмас саҳифа қўшди.

"Жорий йил 9 март куни давлатимиз раҳбарининг топшириғига асосан Латофат Амировага Самарқанд шаҳрининг Қорасув массивида барча шароитларга эга, мебеллар билан жиҳозланган икки хонали уй топширилди.

Аниқ мақсадга ҳеч нарса тўсиқ бўла олмайди

Вазира ФАЙЗУЛЛАЕВА,
Бухоро давлат тиббиёт институтининг 1-босқич магистранти

Болалигимда бувим ўзи ишлайдиган шифохонага олиб борса, ишларини кузатиб туришни ёқтирардим. Шифокор бувимнинг ўгитлари, тавсиялари ва оқ халатига бўлган садоқати мени шу соҳага етаклаган. Бувим нафақага чиққанида ҳам ота-оналар бетоб бўлиб қолган фарзандларини уйимизга олиб келарди. Кўзлари тўла умид билан келган бу инсонлар миннатдорлик ҳисси билан уйимиздан чиқиб кетаётганини кўриб, бувимнинг касби нақадар эъзозли эканини англаганман.

Аввал Бухоро давлат тиббиёт институти бакалавриат босқичида педиатрия йўналишини тамомладим, сўнг магистратура босқичида оториноларингология мутахассислигини танладим. 2025 йилда "Аллергик ринитни жигарнинг сурункали диффуз касалликлари билан кечганда даволаш тактикаси" мавзусидаги монографиям, бир неча ўқув-услубий қўлланмаларим чоп этилди. Жорий йилда эса "Соғлом миттивой" номли мобил иловам Интеллектуал мулк агентлиги томонидан патентланди. Илова орқали оналар 6 ойлик фарзандларини қўшимча озиқлантириш бўйича маслаҳатлар олади. Қайси маҳсулотларни, қандай миқдорда, қачон бериш керак, буларнинг барчасини ундан билиш мумкин.

Шунингдек, "Сурункали пиелонефрит билан касалланган болаларда ўткир отитнинг оториноларингологик ҳолатини баҳолаш" дастурий таъминоти учун ҳам патентга эга бўлдим. Бундан ташқари, АҚШ, Россия, Германия, Словения, Қозоғистонда ўтказилган халқаро анжуманларда ўз маъруза ва мақолаларим билан иштирок этганман. Бир қанча илмий мақолаларим юртимиз илмий журналларида, шунингдек, "Scopus" илмий-техник маълумотлар базасида индексланган халқаро илмий-электрон журналда чоп этилган.

Ҳаётдаги шиорим — "Мақсадларга эришиш учун ҳеч нарса тўсиқ бўла олмайди". Буни ўз амалиётимда ҳам исботладим. Фарзандли бўлган кезларимда турмуш ташвишлари ва бола парвариши билан биргаликда мустақил равишда инглиз тилини ўзлаштириб, имтиҳон топширдим ва ўзим истаган натижа — IELTSда 7,5 балл олишга эришдим. Ёшлар учун 10 та модулдан иборат замонавий тренинг дастурини ишлаб чиқдим. Ҳозир уни таълим тизимига интеграция қилиш бўйича тавсиянома тайёрлаяпман.

"Янги Ўзбекистон" мухбири Гуличеҳра ДУРДИЕВА тайёрлади.

Индира САТНИЯЗОВА,
Қорақалпоқ давлат университетининг 3-босқич талабаси

Муваффақият сири меҳнатда экан

Тақдирлаш маросимидаги ҳар бир лаҳза мен учун унутилмас хотира бўлиб қолди. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг: "Қорақалпоғистонда сендай математик қизим борлигидан фахрланаман" деган сўзлари ўқиш ва изланишларимга катта иштиёқ берди. Шу билан бирга, елкамга масъулият ҳам юклади. Мен энди бу ишончни оқлашим керак. Онам математика ўқитувчиси бўлгани сабабли болалигимдан уйимизда доимо математик муҳит ҳукм сурган. Опам билан бирга масалалар ечар, онамга ўқувчиларнинг ёзма ишларини текширишда ёрдам берардик. Кейинчалик юқори синфларга ўтганимда фан олимпиадаларида иштирок эта бошладим ва қатор ютуқларга эришдим.

Бироқ мен учун бир тўсиқ бор эди — хорижий тилларни билмаслик. Рус тилидаги масалаларни ечишда раҳматли бобом таржима қилиб ёрдам берган. Лекин 9-11-синф олимпиадаларида қатнашганимда англадимки, инглиз тилини билмасдан туриб, халқаро математика олимпиадалари учун зарур бўлган комбинаторика ва сонлар назарияси каби йўналишларни чуқур ўрганиш қийин. Шу сабабли вақтимнинг катта қисмини инглиз тилини ўрганишга бағишладим. Бу меҳнат кейинчалик талабалик давримдаги муваффақиятларимга ҳам катта ёрдам берди.

Келажакда математика соҳасида фундаментал тадқиқотлар олиб бориб, янги натижаларга эришадиган олима бўлишни орзу қиламан. Бакалавр дипломини олгач, математика йўналишларидан бирини танлаб, магистратурада таҳсил олишни режалаштирганман.

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-KODNI СКАНЕР ҚИЛИНГ.

"Янги Ўзбекистон" ва "Правда Востока" газеталари таҳририяти" ДМ
МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "ШАРҚ" НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** Г-246.
31346 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2.
Баҳоси келишилган нархда.

"ШАРҚ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Навбатчи муҳаррир: Боборавшан Ғозиддинов
Мусаҳҳиҳ: Акбар Қаршиев
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎзА якуни — 21:30 Топширилди — 23:05

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98 E-mail: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05